Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 282 (13.238).
3 ДЕКАБРЬ 1965 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

КОРХОНА ДИРЕКТОРИ

Мамлакатимиз экономикасининг баҳодирона одимига бугун жаҳон ҳайратда. Ленинчи партиямиз бошчилигида олға қараб интилишга одатланган, революция бўронларида чиниққан, уюшқоқ, миллионлаб деҳқонларни жаҳонда тўнғич социалистик жамиятни барпо этиш учун курашда ўз орқасидан эргаштира олган ишчилар синфи экономикани девкор одимлар билан юксалтиришда байроқдор. Социалистик ишлаб чиқаришнинг муҳим ячейкаси бўлган корхоналаримизда ишлаётган қадоқ қўлли кишиларни илғариги ишчиларга сира-сира ўхшатиб бўлмайди. Ҳозирги ишчини техникларга, инженерларга қиёс этгулик.

Бизнинг замонамизда бугунги ишчи — эртанги кунда етишиб чиқажак етук мутахассис, кўпчиликка иш боши бўла олувчи ташкилотчи раҳбар. Дарвоқе, раҳбар бўлиб туғилган одам йўқ. Жонкуяр, уқувли, ташаббускор, тадбиркор, фидокор, ташкилотчи, иқтисодий ва сиёсий билимини тинмай такомиллаштира борган ишчиларни цехдагилар, корхона коллективлари раҳбарликка кўтарадилар.

Константин Федорович Сафонов катта ҳаёт мактабини ўтаган ана шундай истеъдодли ишчилардан бири. У ўз малакасини ошириш устида тинмай ишлади. Политехника институти ҳузуридаги икки йиллик курсни тамомлади. Европа мамлакатларида кабель саноати соҳасида эришилган ютуқларни ўз кўзи билан кўрди, ўрганди. Мамлакатимизга қайтиб келгач, кабель заводи қурилишига раҳбарлик қилди. Корхонада дастлабки қувватларни ишга туширишда шахсий намуна кўрсатди. 1917 йилдан буён партия аъзоси бўлган революционер ишчи ўртоқ Сафонов ҳозирги кунда «Ташкенткабель» заводига муваффақият билан директорлик қилмоқда. У ижодкор раҳбар. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ихтирочи.

Республикамиз саноат корхоналарида оддий ишчиликдан кўтарилган тажрибали, ишлаб чиқаришнинг миридан-сиригача биладиган бундай раҳбар кадрлар жуда кўп. Смена бошлиқлигидан комбинат директорлиги лавозимигача кўтарилган Воҳид Қодиров билан Ўрта Осиё химия саноати ходимлари фахрланадилар. У Чирчиқ электрохимия комбинати коллективининг ҳурмат ва ишончини қозонган. Технология жараёнларини такомиллаштириш, қишлоқ хўжалигига кўп ва сифатли минерал ўғитлар етказиб бериш учун янги-янги резервларни топиб ишга солишда ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Республикада биринчи бўлиб савдо тармоқлари билан тўғридан-тўғри алоқа боғлашдан иборат янги системага кўчган «Қизил тонг» тикув фирмасининг директори Ш. Аҳмадалиева, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводининг директори Р. Шахназаров каби ўнлаб корхона командирлари етишиб чиқдики, улар саноатимизни юксалтиришга муносиб ҳисса қўшаётирлар.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми мамлакат экономикасини янада ривожлантиришнинг янги истиқболларини — ойдин йўлини кўрсатиб берди. Пленум қарорларида корхоналарнинг хўжалик фаолиятига доир мураккаб ва актуал масалалар илмий ҳамда амалий жиҳатдан пухта ҳал этилди. Бу эса корхона директорларига жуда катта масъулият юклайди.

Корхона директори ўзи бошқараётган корхонанинг экономикасини пухта билиши, ишлаб чиқаришнинг ўзига хос жиҳатлари ҳақида аниқ тасаввур ва малакага эга бўлиши, коллективни корхона олдига қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар эта билиши зарур. Теран фикрли, у ёки бу масалани ҳал қилаётганда давлат ва халқ манфаатларини назарда тутадиган, иқтисодий факторларни чуқур таҳлил қила оладиган кадрларгина корхонага ишбошилик қилишлари мумкин.

Шу вақтгача корхона директори юқори ташкилотларда ҳал қилинган масалаларни ўз коллективида амалга ошириш тадбирларини кўрар эди. Эндиликда корхона директорининг ҳуқуқлари кенгайтирилди, ундан меҳнатни ташкил этиш ва нормалашга оид кўпгина масалалар, иш ҳақи, оборот маблағлар ва амортизация маблағларидан тўғри фойдаланиш, шунингдек уй-жой, маданий-маиший қурилишлар, мукофот фондларидан фойдаланиш ва бошқа масалаларни одилона ҳал этиш масъулияти талаб қилинади.

Ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш бизда яккабошчилик принципига асосланган. Бироқ ягона раҳбарлик маъмурият аъзолари, корхона жамоат ташкилотлари фикрини ҳисобга олиш, мураккаб масалаларни ҳал этишда мутахассислар, коллектив аъзолари билан бамаслаҳат иш тутиш, уларнинг яхши ва фойдали таклифларини қўллаб-қувватлашни истисно қилмайди. Коллектив аъзолари билан ҳамкор ва ҳамфикр бўлиб ишлаш корхона директорининг обрўсини туширмайди, балки унинг корхонадаги мавқеини оширади, ишнинг муваффақиятини таъминлайди. Афсуски, ҳозир ўзларидан бошқа кишининг фикри билан ҳисоблашишни эп кўрмайдиган корхона директорлари ҳам учраб қолади. Тошкент кровать заводининг директори М. Файзиев шундай раҳбар бўлиб чиқди. Масалаларни ҳал қилаётганда ходимлар билан маслаҳатлашмайди, қўпол, ўзибилармон. Планларни бажаришда қоралаган усул — штурмчилик йўлини тутмоқда. Ойнинг бошида топшириқлар қандай бажарилаётганлигига парво қилмайди. Ой охирлаб борган сари директорнинг кайфияти ўзгариб, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам планни бажаришга уринади-ю, маҳсулот сифати ҳақида қайғурмайди.

Корхона директори катта оиланинг бошлиғи. Ҳақиқий директор ўз коллективидагиларга меҳрибон, ғамхўр бўлиши ҳам қарз, ҳам фарз. Директор кадрларни қадрлаши, уларнинг қобилиятига қараб энг самарали иш берадиган участкаларга қўйиши керак. Янги техникани жорий этиш, ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини кўтариш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, илғор усулларни татбиқ этиш — корхона директорининг жонажон бурчи.

Фойда билан зиённи фарқ қила билмайдиган, бир мири ҳаён деб уч мири зиён берадиган, режасиз иш тутадиган, қайсар, ўжар раҳбарлар эндиликда хўжаликка бошчилик қилолмайдилар. Иқтисодий, сиёсий, техникавий билимларини ошириб боришга кунт қилмайдиган, фақат фармонбардор директор ҳаётдан орқада қолади. Кабинетда ўтириб, телефон билан иш битираман, ҳужжатларга имзо чекиш асосий ишим деб ўйлайдиган директор янглишади. Ҳар бир корхона раҳбари учун КПСС Программасида қайд қилинган қуйидаги сўзлар амалий қўлланма бўлмоғи керак:

— Хўжаликни планлаштириш ва унга раҳбарлик қилишнинг барча звеноларида энг асосий эътибор моддий, меҳнат, молия ресурсларидан, табиий бойликлардан энг рационал ва самарали суратда фойдаланишга ҳамда ортиқча чиқим ва нобудгарчиликларни йўқотишга қаратилиши лозим. Жамият манфаатларини кўзлаб, жуда кам харажат қилиб энг катта натижаларга эришиш — хўжалик қурилишининг бузилмас қонуни ана шудир.

Корхона фондлари кенгайтирилиши билан бу фондлардан тўғри фойдаланишда муайян тажрибаларга эришган, кам маблағ сарфлаб, сифатли маҳсулот тайёрлашга эришаётган, моддий ресурслардан тўғри фойдаланаётган ишчан, саботли директорларнинг тажрибасини кенг ёйиш, уларга ҳар жиҳатдан системали ёрдам кўрсатиб бориш — партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Шундагина саноатни бошқаришни яхшилаш, планлаштиришни такомиллаштириш ва саноат ишлаб чиқаришини иқтисодий жиҳатдан рағбатлантиришни кучайтириш масалалари музаффақиятли ҳал этилаверади.

ДАСТЛАБКИ МИЛЛИОН ТОННА

Ўзбекистон пахта заводлари янги ҳосилдан дастлабки миллион тонна пахтани қайта ишладилар. 345 минг тонна тола ишлаб чиқарилди. Шунча тола уч ярим миллиард метр газлама тўқишга етади.

Республика пахта тозаловчилари КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, етти йиллик топшириғини муддатидан илгари бажардилар. Бу йил тола ишлаб чиқариш 1958 йилдагига нисбатан 35,5 процент кўпайди. Мавжуд корхоналарни реконструкция қилиш ва янгиларини ишга туширишч туфайли бунга эришилди.

Бу йил Ўзбекистон пахта тозалаш саноатининг қуввати яна юз минг тонна оширилади. (ЎзТАГ).

СЕРҲОСИЛ НАВЛАР

ЯНГИБОЗОР. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг машҳур маккажўхорикори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли бригадаси уруғлик маккажўхорини йиғиштириб олишни тугаллади. Ўрта Осиё маккажўхорикорларига саккиз минг центнердан зиёд кондицион уруғлик жўнатилди.

«Политотдел» колхози маккажўхорикорлари бу мавсумда маккажўхорининг «ВИР-338», «Ўзбекистон оқ тишсимон» ва бошқа серҳосил навларидан кўп миқдорда уруғлик етказиб бердилар. (ЎзТАГ).

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ. Қува районидаги «Социализм» колхозида далаларни ғўзапоядан тозалаш ва шудгорлаш жадал суръат билан олиб борилялти. Шудгорлашда оддий техника билан бир қаторда, «К-700» маркали қудратли тракторлардан ҳам унумли фойдаланилмоқда. Ана шу тракторларнинг иш унуми жуда баланд. Бу суратда «К-700» маркали тракторлар билан ер ҳайдалаётганини кўриб турибсиз.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Самарқандликлар жасорати

Область пахтакорлари ажойиб меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Етти йилликнинг якунловчи йили пахтачилик борасида ҳам улкан зафарлар йили бўлди. Область колхоз ва совхозларининг фидокор деҳқонлари она-Ватанга 340 минг тонна ўрнига 380 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишиб, мажбуриятларини ҳам шараф билан бажардилар.

Механизацияни кенг жорий этиш, деҳқончилик маданиятини тинмай ошира бориш ҳосилдорликни кўтаришда муҳим омил бўлди. Бир йил ичида область бўйича ҳосилдорлик гектар бошига 3 центнердан кўпайганлиги буни яққол кўрсатиб турибди.

Нарпай райони пахтакор хўжаликлари айниқса қувончли натижаларни қўлга киритдилар. Район бўйича ҳар гектар ердан қарийб 27 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилиб, давлат омборларига 55300 тонна ўрнига, 65 минг тоннага яқин пахта тўкилди. Каттақўрғонликлар эришган зафар ҳам кишини хурсанд этади. Улар давлатга 53616 тонна пахта топшириб, планни 115 процент қилиб адо этдилар. Район хўжаликларининг Бобоқул Пардаев, Зулайҳо Ҳамидова, Ҳасана Эшимова, Шониёз Турсунов ўртоқлар сингари неча ўнлаб ишбилармон ва тадбиркор деҳқонлар бошлиқ бўлган бригадалари гектаридан 35-40 центнергача пахта етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Пастдарғом районининг миришкор деҳқонлари ҳам фидокорона меҳнатлари билан она-Ватанни мамнун этишди.

КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган область пахтакор хўжаликларининг азаматлари етиштирилган ҳосилни сўнгги граммигача йиғиштириб олиш йўлида фидокорона меҳнат қилиш билан бирга, кузги-қишки тадбирларни ҳам изчиллик билан амалга ошираётирлар.

Меҳнатда жасорат кўрсатаётган самарқандликларга офарин деймиз.

СЎНГГИ СОАТДА

● Энг кекса совет нумизмати бокулик профессор Е. А. Пахомов 46 мингдан кўпроқ турли хилдаги танга тўплаган. Олим ана шу тангалар коллекциясини давлатга беришни васият қилган эди.

— 75 йил давомида тўпланган бу тангалар ғоят катта аҳамиятга эга, — деди Ленинград эрмитажи нумизматика бўлимининг мудири, профессор И. Спасский. Мазкур коллекцияда эрамиздан олдинги V асрдан гортиб, Осиё ва Африка мамлакатларининг ҳозирги пулларигача бор.

● Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзининг таклифига биноан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган «Норвегия — СССР» жамиятининг делегацияси Ўзбекистон билан танишишни тугаллади. Шимолий мамлакат вакиллари Тошкентдаги бир қанча маданий-оқартув муассасаларига бордилар, ғўқимачилик комбинатида, республика халқ хўжалиги ютуқлари выставкасида бўлдилар. Делегация аъзолари ва чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамиятининг активистлари ўртасида самимий учрашув бўлиб ўтди.

● Тошкентда икки кун давомида Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Қирғизистон ва Қозоғистон прокуратура органлари раҳбар ходимларининг республикалараро таълим методик конференцияси бўлиб ўтди.

Конференция қатнашчилари социалистик қонунчиликни янада мустаҳкамлаш билан боғлиқ бўлган бир қанча муҳим масалалар юзасидан фикрлашиб олдилар.

МИРЗАЧЎЛ „ФАРҒОНА"СИ

Совхозимиз шу йил февральда Мирзачўл ерларида ташкил топди. Қиш-қировли кунларда ташкилий ишларни амалга ошириш билан бир қаторда, янги очилган 4750 гектар ерни чигит экишга тайёрлаш керак эди. Совхоз ишчилари, механизаторлари, мутахассислар бутун куч ва ғайратларини аямай меҳнат қилдилар. Чигит экилиши лозим бўлган ерларни бороналаб қўйдик. Айни вақтда совхоз қурилиши билан боғлиқ бўлган кўпгина ишлар муваффақиятли бажарилди.

Техника ҳамда ишчи кучи билан таъминланган совхозимиз коллективи дастлабки йилиёқ ғалабаларни қўлга киритишга отланди. Чигитни 15 кунда экиб бўлиб, 4750 гектар майдонда уруғни бир текис ундириб олдик.

Май ойи жуда иссиқ келди. Қаддини энди ростлаб олган ғўзалар сувталаб бўлиб қолди. Лекин сув бизга тезда етиб келавермади. Чунки, лотоклар тахт эмас эди. Бу орада яганалашни тугаллаб, қатор ораларини культивация қилишга киришдик. Культивация икки томонлама сифатли ўтказилди. Шу йўл билан тупроқ майин ҳолга келтирилди, ғўза илдизларининг ердаги намдан ва ҳаводан баҳраманд бўлиши учун шароит яратилди.

Ниҳоят июнь ойининг охирларида сув келди. 250 литр сувга мўлжалланган лотоклар билан 280-300 гектар ердаги ғўзани суғориш мўлжалланган эди. Бироқ, бу миқдордаги сув Мирзачўл шароитида шунча гектар майдондаги ғўзага етмади. Чунки, бу ерларга неча асрлардан буён оқар сув келмаганлиги сабабли, тупроқ сувни шимиб кетаверди. Бутун вегетация даврида ғўзаларни 2,5 марта суғора олдик, холос.

Биринчи йил ғўза ўстирилаётган ерларнинг ўзига хос агротехникаси бўлади. Агрономларимиз, мутахассисларимиз бунга алоҳида эътибор беришди. Оз сув билан кўп ғўзани қондириб суғордик. Айниқса, ғўзалар гуллаган вақтда нечаю кундуз суғориш ташкил этилди. Ҳосил тугунчаларининг тўкилиб кетишига йўл қўйилмади. Шунга қарамасдан, айрим участкалардаги ғўзалар сувсиз қолиб, ҳосилга бирмунча путур етказилди.

Чўлқуварларимиз бу йилги қийинчиликларни мардонавор енгдилар. Барча майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштирилди. Тайёрлов пунктларига 5757 тонна «оқ олтин» топшириб, йиллик планни Мирзачўлдаги совхозлар орасида биринчилар қаторида бажардик. Шунча ҳосилнинг 3400 тоннаси «зангори кема»ларда йиғиштириб олиниб, бу соҳадаги план 126 процент адо этилди.

Уралбой Пардаев бошлиқ 2- бўлим ишчилари айниқса катта ғалабага эришдилар. Улар 1140 гектар майдондан 1441 тонна пахта топшириб, планни ҳаммадан олдин адо этдилар. Шу бўлимдаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мўйдинжон Ҳамидов, Жониқул Пирматов, Жасан Пернешев, Рустамжон Қаҳрамонов ўртоқлар бошлиқ бригадалар социалистик мажбуриятларини ҳам адо этиб, ҳосилнинг 85-90 процентини машиналарда териб олдилар.

Коммунист Йўлчибой Матқодиров бошлиқ бўлим ишчилари ҳам астойдил меҳнат қилишди. Давлатнинг пахтага қўйган план-закази муддатидан илгари ошириб бажарилди. Бўлим далаларида ҳозир ҳам йиғим-терим уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Қўриқ ерлик механик-ҳайдовчилар ҳақида икки оғиз сўз. Биз, бу йилги ҳосилимизнинг 60 процентини агрегатларда териб берган ана шу гвардиячиларимиз билан фахрланамиз. Меҳнат Қизил Байроқ орденли механик-ҳайдовчи Кимёхон Тўрақулова мавсумда 211 тонна пахта териб, социалистик мусобақада ғолиб чиқди. Унгар Номозов, Владимир Кравчук сингари механизаторларимизнинг ҳар бири қарийб 100 тоннадан пахта териб хирмонга тўкишди.

Янги ердан биринчи йил олинган ҳосил бизни қаноатлантирмайди, албатта. Совхозимиз пахтакорлари КПСС XXIII съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, келгуси йил мўл ҳосилга пухта замин ҳозирламоқдалар. Келгуси йили пахта майдонини 5000 гектарга етказамиз. Давлатга 7700 тонна «оқ олтин» етказиб берамиз. Бунинг учун дала ишларини ҳозирданоқ авж олдириб юбордик. Шу кунгача 2500 гектар майдонни шудгорлаб қўйдик. Ер ҳайдашда 30 та трактор қатнашмоқда. Ҳайдаш олдидан гектарига 400 килограммдан суперфосфат солиняпти. Экин майдонлари асосан 25-28 сантиметр чуқурликда шудгорланяпти. Шудгорлашнинг сифати устидан совхознинг бош агрономи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Неъматжон Ҳайдаров раҳбарлигидаги махсус комиссия назорат ўрнатган.

Механизаторларимизнинг кучғайрати шудгорлашни узоғи билан 15 декабргача тугаллашга қаратилган. Биз ерни яхши ишлаб, ғўзаларни агротехника қоидалари асосида парвариш қилиб, пахтадан янада кўпроқ ҳосил етиштирилишига эришамиз. Агар совхозимиз дастлабки йилиёқ 2 миллион 400 минг сўм даромад қилиб, давлатга 550 минг сўм соф фойда берган бўлса, 1966 йили 1 миллион сўм соф фойда олиш учун курашяпмиз. Бунга эришиш учун ҳамма имкониятларимиз бор.

Биз деҳқончилик қила бошлаган майдонларда ер ости сувлари 6 метр, шўр эса 2 метр чуқурликда жойлашган. Деҳқончилик қилаверган сари, ғўзаларни суғораверган сари ер остидаги шўр тупроқ юзага чиқаверади. Бориб-бориб шўр ернинг бетига чиқиб қолади. Ана ўшанда шўр ювишга тўғри келади. Демак, ҳозирги лотокларимизнинг ҳажми озлик қилади. Лотокларни кенгайтириш, уларнинг сифатли бўлишини таъминлаш талаб этилади. Ҳозирги лотоклар билан ана шу ишларни амалга ошириш жуда қийин. Тегишли ташкилотлар бу ҳақда ўйлаб кўришлари керак.

Совхозимиз ишчиларига нимаики боғлиқ бўлса, улар бажонидил бажаришади, пахта ҳосилдорлигини ошириш йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишади. Шу билан бирга, 200 гектар ерда боғ барпо этамиз. Хўжалигимиз Мирзачўлда чинакам «Фарғона» бўлиб қолади.

Жўрабой ДЕҲҚОНОВ,
Сирдарё областидаги «Фарғона» совхозининг директори.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТ РАҲБАРЛАРИ ЕНГИЛ АВТОМОБИЛЛАР ВЫСТАВКАСИНИ БОРИБ КЎРИШДИ

30 ноябрда Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. И. Микоян, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. Ф. Устинов, Ю. В. Андропов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, А. П. Рудаков ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, М. Т. Ефремов, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов СССР Халқ хўжалиги ютуқлари выставкасида ташкил этилган янги енгил автомобиллар выставкасини бориб кўришди ва мамлакатимизда енгил автомобиллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилишда қатнашишди.

Автомобиль саноати министри А. М. Тарасов СССРда енгил автомобиллар ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг перспектив плани тўғрисида ахборот берди.

Выставкада ватанимиздаги автомобиль заводлари ишлаб чиққан ва турли ишларни бажаришга мўлжалланган енгил автомобилларнинг янги намуналари кўргазмага қўйилган.

Партия ва ҳукумат раҳбарларининг автомобиль саноати ходимлари билан бўлган суҳбатида мамлакатнинг енгил автомобиль транспортига бўлган ҳар томонлама эҳтиёжларини энг тўла равишда қондиришга мўлжаллаб чиқарилмоқчи бўлган енгил автомобилларнинг типлари муҳокама қилинди.

А. Н. КОСИГИН БУЮК БРИТАНИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Совет ҳукуматининг таклифига биноан СССРда меҳмон бўлиб турган Буюк Британия ташқи ишлар министри Майкл Стюартни 2 декабрда Кремлда қабул қилди ва у билан суҳбатлашди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида халқаро аҳвол ва Совет—Англия муносабатлари масалалари муҳокама қилинди.

(ТАСС).

ДАВЛАТ САВДОСИ ВА МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИ ХОДИМЛАРИ КАСАБА СОЮЗИНИНГ V СЪЕЗДИ

МОСКВА, 1 декабрь. (ТАСС мухбири). Бугун союзлар уйининг колонна залида давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзининг V съезди очилди. Касаба союз марказий комитетининг раиси А. Г. Шалаурова ҳисобот доклади қилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Р. М. САФАРБАКОВ ВА В. И. ЧЕРНЯВСКИЙГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН РАЦИОНАЛИЗАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Тўкилган пахтани териб берувчи машина ишлаб чиқаришни муваффақиятли ўзлаштирганликлари ва актив рационализаторлик фаолиятлари учун Пахтачилик машиналари давлат махсус конструкторлик бюроси конструкторлик бўлимининг бошлиғи Равил Мансурович Сафарбаковга ва Пахтачилик машиналари давлат махсус конструкторлик бюроси бошлиғининг ўринбосари Виктор Иванович Чернявскийга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган рационализатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
А. АБДАЛИН.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил, 30 ноябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Б. РЎЗИМУРОДОВНИ «ЁНҒИНДА ЖАСОРАТ КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ёнғин вақтида болаларни қутқариб, кўрсатган мардлиги ва жасорати учун Самарқанд область Пастдарғом районидаги К. Маркс номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари марҳум Бўри Рўзимуродов СССР Олий Совети Президиуми номидан «Ёнғинда жасорат кўрсатганлик учун» медали билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари
А. АБДАЛИН.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1965 йил 1 декабрь.
Тошкент шаҳри.

ҚАШҚАДАРЁ ФЕРМАЛАРИДА

Қишлоқ мухбирлари хатларидан

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

«Пачкамар» қоракўлчилик совхозининг тузилганига бир йилдан сал ошди. Лекин хўжаликни юксалтириш йўлида астойдил меҳнат қилаётган чорвадорлар бу қисқа муддат ичида катта муваффақиятларга эришдилар. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан 1965 йилга белгиланган топшириқлар тўла-тўкис адо этилди. Давлатга 351,9 тонна гўшт, 303 тонна сут, 113,8 тонна жун, 14.171 дона қоракўл тери топширилди.

Совхознинг илғор чорвадорлари эришган ютуқлар янада салмоқли бўлди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ҳамид Эргашев ҳар 100 бош совлиқдан 140 тадан қўзи ва ҳар бир қўйдан 3,5 килограммдан жун олди. Пешқадам чўпонлар Раҳмат Норқулов, Тўйчи Путилов ўртоқлар ҳам ана шундай яхши кўрсаткичларга эришдилар. Область Советининг депутати Ленин орденли сут соғувчи ўртоқ Ойимхол Йўлдошева ўзига бириктилган 16 бош жайдари сигирнинг ҳар биридан ҳозиргача 1.800 килограммдан сут соғиб олиб, кўпчиликка намуна бўлди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтириш, мол гўштини ўстириш билан бирга, маҳсулот таннархини арзонлаштириш асосида рентабеллик даражасини ошириш учун курашаётган совхоз чорвадорлари партиямиз XXIII съезди шарафига бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, келгуси йили ҳар 100 бош совлиқдан 126 тадан қўзи, ҳар қўйдан 3.2 килограммдан жун, ҳар 100 бош сигирдан 85 тадан бузоқ олиш, етиштириладиган ва тайёрланадиган гўшт ҳамда сутнинг миқдорини кўпайтириш, қоракўл терининг 85 процентини аъло сортларга топшириш мажбуриятини олдилар. Сўзларининг устидан чиқиш учун интилаётган азаматлар совлиқларни урчитиш кампаниясини муваффақиятли тугалладилар. Айниқса сунъий урчитишга катта эътибор берилди. Ҳозир улар асосий эътиборни чорва қишловини бекаму-кўст ўтказишга қаратдилар. Совхозда қишловга тайёргарлик кўриш баҳордаёқ бошланган эди. Қарийб 5.600 тонна дағал хашак жамғарилди, 800 тоннадан ортиқ концентрат озуқа ҳозирлаб қўйилди. Тайёрланган озуқанинг кўпчилик қисми майдаланди. Мавжуд 62 қўра, 6 молхона, паррандахоналар ҳамда бир нечта қудуқ сифатли ремонт қилинди. Бешта янги қўра қурилиши тугалланай деб қолди.

Совхоз чорвадорлари ўзлари боқаётган 50 минг бош қўй, 1.200 бош қорамол ва 2000 га яқин паррандани қишдан омон чиқариш истаги билан яшамоқдалар.

К. БЎРОНОВ.
Ғузор райони.

МЎЛ СУТ

Қарши. «Қашқадарё» совхози чорвадорлари давлатга сут топшириш планини муддатидан олдин ошириб адо этдилар. Бу муваффақиятни қўлга киритишга ўртоқ А. Назиров бошлиқ сут-товар фермаси ходимлари айниқса баракали ҳисса қўшдилар. Фермада ҳар бош сигир ҳисобига шу кунга қадар 1.500 литрдан сут соғиб олинади. Совхозда давлатга сут топшириш қизғин давом этаётир.

Ж. ЮСУПОВ.

СЪЕЗД ШАРАФИГА

Шаҳрисабз. КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилган «Партия XX съезди» колхози чорвадорлари чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш йўлида жонбозлик кўрсатишяпти. Ўртоқ Т. Иброҳимов бошлиқ сут-товар фермаси ходимлари айниқса ибратли ишлар қилаётирлар. Бу ерда сигирлардан 126 ўрнига 134 тонна сут соғиб олиниб, йиллик план ортиғи билан адо этилди.

Ҳ. ҲАҚБЕРДИЕВ.

19 ДЕКАБРЬ — Халқ судларига САЙЛОВ

РЎЙХАТЛАР ПУХТА БЎЛСИН

Шу кунларда республикамизнинг барча шаҳар ва районларида совет халқ судларига сайловга қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Тайёргарлик ишларининг ташкилий жиҳатдан пухта бўлишида меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг роли катта. Улар сайловчилар рўйхатини олишда, тегишли қоғозларга кўчиришда, сайлов участкаларини тузишда, уларни безатишда ташаббус кўрсатишлари керак. Шу билан бирга, рўйхатлар ва бошқа ташкилий ишлар Ўзбекистон ССР халқ судларига сайлов тўғрисидаги Низомда белгиланган муддатларда амалга оширилиши керак. Жумладан, рўйхатларни вақтида участкаларга осиб қўйиш, сайловчилар фамилиялари, исмлари ҳамда адреслари тўғри ёзилганлигини текшириш зарур.

Бу каби вазифаларни бажаришда Тошкент шаҳар ижроия комитети ва район ижроия комитетлари актив иш олиб бормоқдалар. Жойларда халқ судларига сайловга ташкилий тайёргарлик кўриш қизғин бормоқда.

Бу йил халқ судларига сайлов ўтган йиллардаги сайловлардан фарқ қилади. Сайловчилар округларга тақсимланиб овоз бердилар. Илгарилари ҳамма сайловчилар, бир йўла уч-тўрт судьяга овоз берарди. Энди район бўйича сайланадиган судьялар ҳам округларга тақсимланиб, ҳар бир округ сайловчилари бир номзод учун овоз берадилар. Бу система сайланган судьяни яқиндан билиш имкониятини беради ҳамда уларнинг сайловчилар олдидаги масъулиятини оширади. Бу йилги сайловларнинг янги системада ўтиши шаҳар ва район ижроия комитетлари олдига ташкилий тадбирларни юксак савияда амалга ошириш вазифасини қўяди. Сайлов округлари чегараларини пухта белгилаш, сайлов участкаларини марказ жойдан танлаш ҳамда уларни яхшилаб безаш ҳар бир ижроия комитетининг муҳим вазифаларидандир.

Тошкент шаҳар ижроия комитети буни ҳисобга олиб, сайлов ва район ижроия комитетларининг вазифалари темасида маҳаллий Совет ходимларининг йиғилишини ўтказди. Бу йиғилишга маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхона ва муассасаларининг ходимлари ҳам таклиф этилди. Унда сайлов участкаларини телефонлаштириш, тегишли адабиётлар билан таъминлаш, транспорт қатновини яхши йўлга қўйиш вазифалари гаплашиб олинди. Шунингдек, савдо ташкилотлари ва маданий-оқартув муассасаларининг шу даврдаги вазифалари белгилаб берилди.

Ижроия комитетлар сайловчилар ўртасида бўладиган сиёсий агитация ишларини қизитишда ҳам участкаларга яқиндан ёрдам беришлари керак. Агитаторларнинг маҳаллий факт ва воқеалар асосида пухта лекция ва суҳбатлар ўтказишларига эришишлари, совет сайлов системасининг афзаллиги, халқчил ва одил совет судининг асосий принциплари, партия ва ҳукуматимизнинг халқ манфаати йўлида қилаётган ажойиб ишлари тўғрисида мазмунли тушунтириш ишлари олиб боришлари устидан назорат қилишлари лозим. Шу билан бирга ижроия комитетлар корхоналарда ва муассасаларда КПСС XXIII съезди ҳамда сайлов шарафига бошланган мусобақани қизитиб юборишга эришишлари керак.

Юқори малакали, билимли ходимлар билан таъминланган Тошкент шаҳар ва пойтахт район ижроия комитетлари сайлов муносабати билан олдиларида турган вазифаларини муваффақиятли бажаришларига ишонамиз.

А. ТУРАЕВ,
Тошкент шаҳар ижрокоми ташкилий-инструкторлик бўлимининг бош инструктори.

Қисқа сатрлар

Устюртдаги Комсомольск шаҳарчасида «Ёшлик» кафеси очилди. Бундан ташқари шаҳарда янги қурилган нонвойхона ва магазинлар аҳолига хизмат кўрсата бошлади.

* * *

Кегайли районидаги Халқобод посёлкасида йилига 25 минг тонна «оқ олтин»ни қайта ишлаб чиқарадиган пахта тозалаш заводи қурилиб, ишга туширилди.

* * *

Хўжайли шаҳри марказидаги майдонда ва Ленин номли колхозда Владимир Ильич Ленинга бронзадан ишланган ҳайкал ўрнатилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАЪЛИМ ВА ҲАЁТ

Бекободдаги 43-шаҳар профессионал - техника билим юртининг битирувчи ўқувчилари бу йил биринчи марта ишлаб чиқариш практикасини Москвадаги «Прокатдеталь» заводида ўтказишяпти.

Х. Золотарев.

* * *

Рус тили ва адабиёти институтида студентлар билан Сирдарё область илғор пахтакорларининг учрашуви бўлди. Кеча охирида институт бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт берилди.

М. Толбобоев.

* * *

Тошкент Давлат университети филология факультетининг IV курс студентлари пойтахт мактабларида ишлаб чиқариш практикаси ўтказишяпти.

А. Усмонов.

МАДАНИЯТ САРОЙИ

Яқинда Наманганнинг Гагарин кўчасида маданият саройи фойдаланишга топширилди. Бу кўркам бино шаҳар чиройини янада очиб юборди. Саройнинг томоша зали 1000 кишига мўлжалланган. Бу ерда халқ филармонияси, болалар музика ва хореография мактаби, ёш рассомлар тўгараги ташкил қилинади.

Маданият саройини муддатидан олдин фойдаланишга топширишда А. Воҳидов, Ш. Раҳмонов, С. Қодиров ўртоқлар бошлиқ қурувчилар бригадаси алоҳида ташаббус кўрсатиб ишладилар.

А. ХАЙРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республика Олий Совети бешинчи сессиясининг «Ўзбекистон ССР шаҳарлари, район марказлари, шаҳар посёлкалари ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларни қуриш ва обод қилишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарори қандай бажарилмоқда? Аҳоли яшайдиган пунктларда тозалик ва санитария тартибини ўрнатиш учун қандай ишлар қилинмоқда? Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлисида ана шу масалалар қараб чиқилди. Республика Госстройи, «Узглавколхозстрой», Тошкент область ижроия комитети, Янгийўл, Оҳангарон, Чирчиқ, Термиз, Денов ва Наманган шаҳар ижроия комитетларининг докладлари, шунингдек Олий Совет қурилиш доимий комиссияси ўтказган текшириш натижалари тўғрисидаги ахбороти тингланди.

Олий Совет Президиуми сессия қабул қилган қарорни бажариш соҳасида республикада анча иш қилинганлигини таъкидлаб, лойиҳа ва қурилиш ташкилотлари, коммунал-хўжалик органлари, шунингдек маҳаллий Советлар ижроия комитетлари раҳбарларининг диққат-эътиборини шаҳар қурилишида ҳамда шаҳар ва посёлкаларни обод қилиш соҳасида мавжуд бўлган айрим камчиликлар ва етишмовчиликларни тезроқ бартараф қилиш зарурлигига қаратди. Бунда энг муҳими — аҳоли яшайдиган пунктларни реконструкция қилиш ва қуриш бош планларини тузишни тезроқ тамомлаш, уй-жойларнинг янги типовой лойиҳаларини тузишни жадаллаштириш, қишлоқда қурилишини кескин яхшилаш, қурилаётган биноларнинг сифатига эътиборни кучайтириш, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш учун ажратилаётган жуда катта моддий-техника ресурсларидан самаралироқ фойдаланишдир.

Ободончилик ишларида жамоатчиликнинг актив иштирок этиши муҳим эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Наманган ҳамма учун яхши намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин. Бу ерда жамоатчилик ва маҳаллий корхоналарнинг кучи билан кўчалар ва майдонларга асфальт ёткизиш, шаҳарни кўкаламзор қилиш, намунали тозалик ўрнатиш юзасидан катта ишлар қилинди. Шаҳар ва қишлоқларни ва уларнинг ташқи кўринишини обод қилиш, санитария ҳолатини яхшилаш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиш — маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг вазифасидир.

Шу мажлиснинг ўзида халқ судьяларининг сайловчилар олдидаги ҳисоботлари ва уларнинг халқ маслаҳатчилари билан қандай иш олиб бораётганликлари тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Суди, Тошкент ва Бухоро область Советлари ижроия комитетларининг ахборотлари эшитилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Андижон областида район (шаҳар) халқ судларига халқ судьяларини сайлашга тайёргарлик қандай бораётганлиги тўғрисидаги масалани ҳам муҳокама қилди.

* * *

Тўкилган пахтани териб берувчи машина ишлаб чиқаришни муваффақиятли ўзлаштирганликлари учун саноат ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

(ЎзТАГ).

ҚАРДОШ ТУРКМАНИСТОНГА

«Теплоэлектропроект» институти Ўрта Осиё бўлими геологлари ва топографларининг дастлабки группалари Тошкентдан Шарқи-Жанубий Туркманистоннинг Мари шаҳри районига жўнаб кетди. Бу ерда улкан сунъий дарё — Қорақум канали соҳилида Мари ГРЭСи қурилиши учун майдон ажратилди.

Тошкент қидирувчилари қардош Туркманистонда энг йирик иссиқлик электростанциясини лойиҳалаштириш учун дастлабки маълумотларни тайёрлайдилар.

Янги станция яқинида бу ерда топилган Байрамали газида ишлайди. Станция Ўрта Осиёнинг ягона энергосистемаси учун миллиардлаб киловатт-соат электроэнергия ҳосил қилади. Мари, Чоржўй, Ашхобод ва Туркманистоннинг шарқи-жанубидаги аҳоли яшайдиган бошқа марказлар ана шу энергияни қабул қилади. (ЎзТАГ).

Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг чорвадорлари планга қўшимча давлатга камида 10 тонна гўшт ва 15 тонна сут сотиш мажбуриятини олган эдилар. Бу мажбуриятни бажаришга сиз суратда кўриб турган илғор сут соғувчилар (чапдан) Мусаллам Муқимова, Малика Ҳамидова, Орзигул Муродова, Саида Латипова ва Эргашой Болтаева ўртоқлар катта ҳисса қўшишмоқда.

А. Усмонов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

САЙЛОВЧИЛАР МИННАТДОР

МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Кечки пайт эди. Қишлоқ Совети ижроия комитети раисининг хонасига уч нуроний чол кириб келди. Раис Ҳожияхон Юсупова ҳурматли сайловчиларни илиқ қарши олди.

— Бир маслаҳат билан келдик, — сўз бошлади стулга омонатгина ўтирган чол оппоқ соқолини силаб.

— Марҳамат, отахон.

— Ўзингизга маълум, Назарбекда аввалги қишлоқдан нишон ҳам қолгани йўқ. У яшариб, кенгайиб кетди. Янги уйлар, кўчалар пайдо бўлди. Энди ҳар нарсага ижрокомга келавермасак-да, маҳалла комитети тузиб, баъзи ишларни ўша билан битказсак.

— Жуда соз, — деди Ҳожияхон опа ён дафтарчасига нималарнидир ёзиб, — кишиларга справка олиш, маслаҳат қилиш қулай бўлади.

Отахонлар миннатдорчилик билдириб чиқиб кетишди.

Қишлоқ Советининг сайловчилар наказларининг бажарилишига бағишланган сессиясида маҳалла комитети тузишга қарор қилинди.

Республиканинг бошқа қишлоқ Советлари каби Тошкент область Калинин районининг Назарбек қишлоғи ҳам йил сайин юксалиб, аҳолиси ўсиб бормоқда.

Маҳалланинг ташкил этилиши билан қишлоқ Советининг қўли етмаётган кўп ишлар амалга оширилди. Аввало, йўл ёқаларига 3700 тупдан ортиқ манзарали ва тут дарахти кўчатлари ўтқазилди. Серқатнов йўлларга жамоатчилик кучи билан шағал ёткизилди. Ободончилик, озодалик ишлари қизитиб юборилди.

Хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда Совет доимий комиссияларидан ҳам яхши фойдаланмоқда. Уларнинг ташаббус кўрсатиб ишлашига эришмоқда. Масалан, қишлоқ хўжалик бўйича доимий комиссия аъзолари ташаббуси билан «Назарбек» совхози дала шийпонларида қироатхоналар очилди. Уч бўлимни бирига уловчи йўллар қурилди. Бу комиссия хўжаликда меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ёрдам берди. Унинг аъзолари назоратида ишловчилар давомати яхшиланди.

Шахсий намуна кўрсат, бошқалар сендан ўрнак олсин. Депутатлар шу шиор асосида меҳнат қилмоқдалар. Депутатлардан «Назарбек» совхозининг бригада бошлиқлари С. Ортиқбоев, А. Ортиқов, сут соғувчи Н. Юсупбекова каби ўртоқлар жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Давлат топшириқларини муваффақиятли бажармоқдалар.

Назарбек қишлоқ Совети территориясида «Назарбек» совхозидан ташқари «Москва», «Текстиль» совхозлари бор. Шунингдек, бу ерда Назарбек ишчилар кооперацияси, мева маҳсулотлари пункти, алоқа бўлими, ғишт заводи, мактаблар, медицина муассасалари ва бошқа маданий-маиший хизмат кўрсатиш корхоналари ишлаб турибди. Буларнинг ҳаммасига 68 депутатни ўз атрофига бирлаштирган қишлоқ Совети раҳбарлик қилмоқда.

Ижроия комитет бу ишларда жамоатчи активлардан — штатсиз инспектор ва инструкторлардан кенг фойдаланмоқда.

Бу ерда шуни ҳам айтиш керакки, маҳаллий Совет ишини жонлантиришда, ўша территорияда жойлашган корхона ва муассасаларнинг ходимлари ҳам яқиндан ёрдам беришлари, у чиқарган карорлар билан ҳисоблашишлари, таклифларини сўзсиз амалга оширишлари керак. Лекин афсуски, кўпчилик раҳбар ходимлар бундай қилмайдилар.

Қишлоқ Советларининг таъсир-эътиборини кўтариш учун, область, район ижроия комитетлари ҳам унга яқиндан ёрдам беришлари, камчилик ва ютуқларини тез-тез кўрсатиб туришлари лозим. Бир мисол: Назарбек қишлоқ Советига юқорида айтганимиздек катта территория қарайди. Дам «Текистиль» совхозига муҳим топшириқ билан бориш керак бўлса, дам «Москва» совхози далалари чорлайди... Советлар, ўзингизга маълум элнинг қайғусига ҳам, шодлигига ҳам шерик. Транспорт йўқлиги бу ишни тез ва оператив бажаришга тўғоноқ бўлмоқда. Назарбек қишлоқ Советининг тажрибали раиси Ҳ. Юсупова шу тўғрида гапирди. Шу билан бирга у социал-таъминот, маданий-маиший муассасаларга маблағ ажратиш, фарзанд асраш каби ҳуқуқларнинг ҳам қишлоқ Советлари ихтиёрига ўтказилса бўлмасмикин?! — деди.

Назарбек қишлоқ Совети депутатларининг фахрли ишидан сайловчилар миннатдор.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

Хатларни ўқиб...

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

Редакция кеча 86 хат, 4 фотосурат олди. Икки хат текшириб, чора кўриш учун тегишли ташкилотларга юборилди. Қолган хатлар бўлимларга чиқарилди. Қуйида кечаги почта материалларининг бир қисми билан танишасиз.

МАДАНИЯТ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ

Ленинград район маданият бўлимининг ташаббуси билан жойларда икки йиллик маданият университетлари очилди. Машғулотлар жамоатчилик асосида олиб борилмоқда. Энгельс номли, «Правда» колхозларида ва Янгиқўрғон посёлкасида ташкил этилган университетларда машғулотлар қизиқарли ва юқори савияда ўтмоқда.

Б. Зиёдқўзиев.

ЯНГИ МАКТАБ

Ўзбекистон районига қарашли Жданов номли совхознинг Араван қишлоғида 320 болага мўлжалланган янги мактаб биноси қурилиб, ишга туширилди.

В. Ҳожихонов.

ЁНҒИН ЎЧИРИЛДИ

—Биродарлар, ёрдамга, тезроқ келинглар!

Нима бўлди-ю, тўсатдан Зуҳриддин Бўлакбоевнинг уйига ўт тушди. Ёнғин чиққанини ҳаммадан олдин билиб қолган Сўпоқ ака Ниёзов қишлоқ аҳлини бундан хабардор қилди. Қишлоқ кишилари ва қўшни «Ленинград» колхозининг ўт ўчириш командаси ёрдамида ёнғин ўчирилди. Оиланинг барча уй-рўзғор буюмлари сақлаб қолинди.

Ҳ. Турғунбоев,
Хўжаобод район «Партия XXI съезди» колхози.

САФО БОБО 102 ЁШДА

Бухоро область, Вобкент районидаги Тельман номли колхозда яшовчи Сафо бобо Кенжаев 102 ёшга кирди. Бобо ҳали бақувват ва тетик. Унинг 50 дан ошиқ невара ҳамда чевaралари бор. Тўнғич фарзанди Барака Сафоев 68 ёшга тўлди.

И. Ҳожиев.

ТОРТИҚ

Фориш район марказида биргина шу йилнинг ўзида 30 хонадон янги уйларга кўчиб кирди. Яқинда район меҳнаткашлари яна бир қувончли воқеанинг гувоҳи бўлдилар. Учқулоч посёлкасидан тортилган симлар орқали янги қишлоқ, Пон кўча ва Михин қишлоқларига электр нури оқиб бормоқда.

З. Рўзиқулов.

ДОҲИЙГА ҲАЙКАЛ

Тошкент область, Янгийўл районидаги Карл Маркс номли колхозда бутун дунё пролетариатининг доҳийси Карл Марксга ҳайкал ўрнатилди.

С. Валиев.

ЯНА 50 ТОННА

«Гулбоғ» совхози чорвадорлари давлатга 350 тонна ўрнига 415 тонна сут топшириб, йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Т. Ботирова, Н. Бритюнова, Т. Королева каби илғор сут соғувчилар бу ғалабани қўлга киритишда алоҳида намуна кўрсатдилар. Бу илғор сут соғувчиларнинг ҳар бири 33-35 тоннадан сут соғиб олиб, КПСС XXIII съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқдилар. Совхоз чорвадорлари давлатга яна 50 тонна сут топшириш ҳақида ўз зиммаларига қўшимча мажбурият олдилар.

К. Раҳимов.

В. Енифанов, Г. Раҳимов (Тошкент шаҳри), Р. Сиддиқов (Москва райони), Н. Иброҳимов (Ургут), Р. Қодиров (Хўжаобод), Н. Равшанов (Бухоро), Н. Ложкин (Шаҳрисабз), Н. Орзиқулов (Жиззах), Э. Рўзибоев (Гулистон), Ш. Каримов, А. Ғаниев (Москва шаҳри), М. Остонақулов (Душанба), М. Исаев (Олмаота), Т. Оқберганов (Чимкент) ўртоқлар юборган хат-хабарларда ҳам юқоридаги каби ютуқ ва камчиликлар тилга олинган.

ЭКОНОМИКА... ПЛАН...

Коммунистик ижтимоий формация инсоният жамияти тарихида биринчи марта планли суратда, иқтисодий тараққиётнинг аввалдан ишлаб чиқилган, илмий жиҳатдан асосланган ва ижтимоий эҳтиёжни ҳар тарафлама қондиришга қаратилган объектив қонунлардан онгли равишда фойдаланиш асосида таркиб топиб, ривожланяпти. Ишлаб чиқарувчи кучлари ва ишлаб чиқариш муносабатларини ривожлантиришнинг планли характерга эга эканлиги социализм ва коммунизмнинг ажралмас белгиси, ишлаб чиқаришнинг капиталистик усулига нисбатан энг буюк афзаллигидир. **«Коммунистик жамият,** — дейилади КПСС Программасида, — **ўтмишдаги барча социал-иқтисодий формациялардан фарқли ўлароқ, стихияли равишда эмас, балки марксчи-ленинчи партия раҳбарлик қилаётган халқ оммасининг онгли ва маълум мақсадга қаратилган фаолияти натижасида таркиб топади».**

Халқ хўжалигини планли суратда ривожлантиришнинг ишлаб чиқариш воситалари ижтимоий мулклигига асосан вужудга келадиган қонуни: социалистик давлатнинг экономикага ягона план асосида раҳбарлик қилишини, қатъий пропорционалликни, унинг турли тармоқлар билан ижтимоий ишлаб чиқариш доираси ўртасида мос бўлиб тушишини таъминлашни: моддий, меҳнат, молия ресурслари ва табиий бойликлардан самарали фойдаланишни ўз ичига олади. Коммунизмнинг моддий-техника базасини барпо этиш жараёнида ижтимоий ишлаб чиқариш миқёсларининг ўса бориши, техника тараққиётининг кучайиши билан планли ривожланиш қонуни тобора кўпроқ ва ҳар тарафлама таъсир кўрсатади. Бу эса халқ хўжалигини планлаштириш даражасини оширишни, планларни илмий жиҳатдан анча чуқур анализ қилиш асосида белгилашни, планли раҳбарлик қилишнинг янги, тағин ҳам ихчам формаларидан фойдаланишни талаб қилади.

Халқ хўжалигини планлаштиришнинг илмий характерга эга эканлиги дастлаб, социализмнинг иқтисодий қонунларини, конкрет тарихий шароитларда уларнинг таъсир кўрсатиш механизмини тўлароқ ҳисобга олишдан иборат. План ишлаб чиқарувчи кучлар ва социализмнинг ишлаб чиқариш муносабатлари ривожланишида эришилган даража билан ҳисоблашмаслиги мумкин эмас ва у ҳозирги замон илмий-техника тараққиётининг тенденцияларини ва ижтимоий истеъмолда рўй бераётган ўзгаришларни пухта ўрганишга асосланиши керак. Планлаштириш очиқдан-очиқ кўриниб турган бебошлик ҳаракатлари билан чиқиша олмайди, диспропорцияларга ва иқтисодий қийинчиликларга муқаррар олиб келадиган субъективизмга йўл қўймайди. **«Планларни тузиш вақтида,** — дейилади КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорида, — **энг муҳим принципларга — социализмнинг иқтисодий қонунларини қатъий ҳисобга олишга, экономикани ривожлантиришда пропорционалликни таъминлашга, ижтимоий меҳнатни энг кам сарфлаган ҳолда энг кўп саноат маҳсулоти олишга риоя қилиш зарур».**

* * *

Экономика ҳамма элементларининг пропорционаллигига доимий суратда риоя қилиш — экономикани планли ривожлантиришнинг энг муҳим негизидир. Суръатлар ва пропорциялар проблемаси — халқ хўжалигини планлаштиришнинг асосий проблемасидир. Унинг мураккаблиги шу билан белгиланадики, пропорциялар ўз табиати эътибори билан динамик хусусиятга эга бўлиб, техника тараққий эта бориши ва ижтимоий истеъмол орта бориши билан ўзгариб туради. Пропорциялар социализм иқтисодий қонунлари бутун системасининг ва биринчи навбатда, ижтимоий ишлаб чиқаришни узлуксиз ривожлантириш ва такомиллаштириш йўли билан халқнинг моддий ва маданий эҳтиёжларини тобора тўлароқ қондириш зарурлигини белгилаб берувчи асосий иқтисодий қонуннинг таъсири остида таркиб топади.

Лекин планли иш кўриш фақат пропорционалликни таъминлаш билан чекланиб қолмайди, чунки планли ривожланиш вазифалари бирмунча кенгроқдир. Социалистик муносабатларни такомиллаштириш, халқимизнинг моддий ва маданий турмуш даражасини оширишнинг жуда катта проблемалари планли раҳбарлик қилиш жараёнида ҳал этилади. Бу вазифаларнинг ҳал қилиниши халқ хўжалигидаги пропорцияларнинг ўзгаришига энг яқиндан ва бевосита боғлиқдир. Халқ хўжалигидаги пропорциялар фақат моддий ишлаб чиқаришнигина эмас, балки ишлаб чиқаришга кирмайдиган доирани ривожлантиришни ҳам ўз ичига олади. Пропорционалликка риоя қилиш, хўжаликдаги диспропорцияларнинг барвақт олдини олиш — ресурслардан самарали фойдаланиш ва кенгайтирилган такрор ишлаб чиқаришнинг юксак суръатлар билан олиб борилишини таъминлашнинг энг муҳим омилидир.

Оптимал суръатлар ва пропорциялар иқтисодий қурилишнинг мустаҳкам қонунига — жамият манфаатларини кўзлаб, ижтимоий меҳнатни энг кам сарфлаган ҳолда энг кўп хўжалик натижаларига эришишга мос бўлиб тушиши керак. Ижтимоий меҳнатни муттасил иқтисод қилиш заминида халқ истеъмоли даражасини оғишмай ошира борган ҳолда, иқтисодий тараққиётнинг юксак суръатларига эришиш — биз планлаштиришда интилаётган халқ хўжалиги оптимуми ана шундан иборат.

Ҳозирги замон илмий-техника революцияси ишлаб чиқаришнинг энг прогрессив тармоқларини — электроэнергия, химия саноатини, автоматикани, электроникани, аниқ асбобсозлик, ҳисоблаш техникасини жадал суръатда юксалтиришни талаб қилади. СССР халқ хўжалигини планлаштиришда ана шундай тармоқларни ривожлантириш принципи изчиллик билан ҳал қилинмоқда. Электроэнергетика, машинасозлик ва химия саноатининг ҳиссаси етти йиллик мобайнида 27 процентдан 35 процентгача ошади. Техника тараққиётини таъминловчи бу гармоқлар бундан кейинги йилларда ҳам жадал суръатлар билан ривожлантирилиши керак. Прогрессив тармоқлар ишлаб чиқарган маҳсулотлардан кенг миқёсда фойдаланиш ижтимоий меҳнат тобора кўпроқ тежалаётганлигидан далолат беради.

Халқ хўжалигининг прогрессив структураси шакллана бориши билан бирга, пропорцияларнинг ўзгариши ишлаб чиқарувчи кучлардан аҳолининг эҳтиёжларини ҳар тарафлама қондириш учун борган сари тўлароқ ва ҳар тарафлама фойдаланилиши билан белгиланади. Бу эса қишлоқ хўжалигининг ўсиш суръатларини саноатнинг ўсиш суръатларига яқинлаштиришни ва ишлаб чиқариш воситалари ва истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш суръатларига яқинлаштиришни талаб қилади. Бизнинг экономикамизда унинг ана шу асосий тармоқлари билан бўлинмалари ўртасидаги пропорционаллик бир неча йиллар мобайнида таъмин этилмай келди, бу эса аҳолининг реал даромадларининг ўсиш суръатларига таъсир қилмаслиги мумкин эмас эди. Оптимал пропорцияларга эришиш учун бутун ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самара беришини ошириш зарур, бу эса истеъмолни анча тез ўстириш манфаатларини кўзлаб, унинг структурасини яхшилашга имкон беради.

Пропорционаллик проблемаси ишлаб чиқариш билан истеъмол ўртасидаги умумий миқдор мослигига риоя қилиш билангина чекланиб қолмайди. Шу нарса муҳимки, аҳолида хилма-хиллиги ва сифати жиҳатидан яхши молларга бўлган эҳтиёжни таъминлаш, яъни иккинчи бўлинмадаги ишлаб чиқариш структурасини узлуксиз суратда яхшилай бориш керак. Истеъмол буюмларининг структурасини ўстириш ва яхшилаш суръатларини жадаллаштириш айни бир вақтда ишлаб чиқаришнинг биринчи бўлинмаси структурасини енгил саноат ва озиқ-овқат саноати тармоқлари учун материаллар ва ускуналар ишлаб чиқаришни жадалроқ кўпайтириш томонига қарата ўзгартиришни талаб қилади.

Мамлакат миллий даромадини кўпайтириш ва уни жамғарма ҳамда истеъмолга тегишинча тақсимлаш такрор ишлаб чиқариш ва халқ истеъмолини кўпайтиришни юксак суръатлар билан олиб бориш манбаидир. Шу билан бирга, истеъмол фонди ишлаб чиқаришдан ташқари фондларни кенгайтиришни таъминлабгина қолмасдан, балки хўжалик резервларининг ўсишини ҳам таъминлаши керак.

Энг муҳим вазифалардан бири, деб уқтирилди КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумида: яқин вақтлар ичида истеъмолга сарфланадиган миллий даромаднинг ҳиссасини кўпайтиришдан иборат. Шу билан бирга, Пленум капитал маблағларнинг абсолют рақамларини мунтазам суратда кўпайтириш ва улардан оқилона фойдаланиш зарурлигига алоҳида эътибор берди. Буларнинг ҳаммаси табиийдирки, халқнинг меҳнати билан яратилган ғоят катта ва тобора ўсиб бораётган ишлаб чиқариш фондларини тўғри қўллашини, ижтимоий меҳнат унумдорлигини оширишни талаб қилади.

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Эпилепсия касаллигини даволаш — анча мураккаб иш.

Шунинг учун ҳам Абдураҳмон ака Абдураҳимов бу ҳақда доимо бош қотириб юрарди, даволашнинг бирор-бир янги, фойдаси кўпроқ йўлини топишга уринарди.

Бундан ўн беш йил муқаддам ён қўшниси — фельдшер Носир Содиқов эпилепсия касаллигига мубтало бўлган эди. Тез-тез тутқаноғи тутиб, кўпинча руҳий фаолиятида ўзгариш юз берадиган бўлиб қолди. Бир неча йил касалхонада ётиб, мавжуд дори-дармонлар билан даволаниш ҳам, 1957 йилдан бошлаб чет элдан олина бошланган «Аминазин» дориси ҳам Носирга наф бермади. Ниҳоят кўп уринишлар, тунларни мижжа қоқмай ўтказишлар ўз самарасини бермай қолмади. Бу хасталикни «Аминазин» ва «Менстура Бродского» дориларининг ҳар иккаласини бир вақтда кетма-кет беморга истеъмол қилдириш йўли билан даволаб бўлмасмикин, деган фикр Абдураҳмон аканинг миясини чулғаб олди. У фикрини Тошкентдаги руҳий касалликлар касалхонасида бирга ишлайдиган ҳамкасб дўстлари — Арон Александрович Бланкфельд ва клиника врачи Лидия Васильевна Ковалёваларга айтиб маслаҳатлашди.

Баъзибир иккиланишлардан сўнг улар ҳам Абдураҳимовнинг фикрига тўла қўшилишди. Қўшилишдигина эмас, уни қўллаб-қувватлашди. Абдураҳмон ака бу янги усулни қўшниси Носир Содиқов мисолида синаб кўрмоқчи бўлди.

Беморга ҳар куни «Аминазин»дан бир таблетка, «Мекстура Бродского»дан бир ош қошиғида 2 маҳалдан бериб борилди. Кун кетидан кун, ой кетидан ой ўта берди. Носирдаги тутқаноқ тутиш нисбатан камайиб, бемор ўзини яхши ҳис қила бошлади. Бундан руҳланган Абдураҳмон ака ўз ишини давом эттира берди. Кундалик режим сира бузилмади. Тўрт йил муттасил даволанишдан кейин Носирдаги хасталик батамом йўқолди. Мана, 5 йилдирки, у ўз меҳнат постига қайтиб, соғ-саломат, ижодий меҳнат қилмоқда.

Муваффақиятли чиққан илк натижадан беҳад қувонган Абдураҳмон ака бошқа кўпгина беморларнинг оғир дардларига ҳам ана шу йўл билан шифо топди. Ҳозирда «Постда» газета редакциясида машинистка бўлиб ишлаётган Раъно Аҳророва, янгийўллик бухгалтер Турдиали Қодиров, тошкентлик темир йўлчи Владимир Иванович Шапкин ва ўнлаб шунга ўхшаш кишилар шу моҳир шифокор қўлида дарддан қутулдилар.

Батамом соғайиб кетган, ҳозир Иттифоқимизнинг турли жойларида фаол меҳнат қилаётган неча-неча юзлаб кишилардан, ҳатто қардош республика гражданлари, медик олимларидан ва бошқа соҳада ишловчи гражданлардан Абдураҳмон Абдураҳимович номига ҳар куни кўплаб миннатдорчилик мактублари келиб туради.

Таниқли олим, медицина фанлари доктори, профессор Ф. Ф. Детенгоф раҳбарлигида А. А. Абдураҳимов 1964 йили «Везгак психозларининг шизоформ синдрем ва шизофреник натижалари» деган темада кандидатлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади. Ҳозир Абдураҳмон ака докторлик диссертацияси устида ишлаяпти.

М. ТУРОБОВ,
О. ҚОБИЛЖОНОВ.

СОВХОЗ МАРКАСИ БЎЛГАН МЕХАНИЗМЛАР

САМАРҚАНД. (ЎзТАГ). 1-«Булунғур» совхозида полиз экинларининг қатор ораларини юмшатиш қиммати ўн беш баравар арзонга тушди. Совхозда янги типдаги культиватордан фойдаланиш туфайли ана шундай натижага эришилди. Бу қуролни совхоз директори, Самарқанд қишлоқ хўжалик институтининг аспиранти Р. Расулев бошчилигида бир гуруҳ маҳаллий мутахассислар яратди. Улар техника экинларини ишлаш учун мўлжалланган ва кенг қўлланилаётган «КРН-2,5 А» культиваторини такомиллаштирдилар. Ромнинг механизми ўзгартирилиб, культиватор кенг ораларни ишлайдиган қилинди. Совхоз механизаторлари яратган пичоқ юмшаткич ўрнатилди. Культиватор бир соатда 1,4 гектар майдондаги экинларни ишлай олади. Машина тупроқни юмшатишдан ташқари, минерал ўғит ҳам солади.

Совхозда ток қатор ораларини ишлаш учун мўлжалланган бошқа бир серунум культиватор ҳам яратилди. У айни бир вақтда бир неча ишни бажаради. Бу машина «механик қўллар» билан таъминланган. Бу қўллар ток зангларига тегиб, четки юмшатиш асбобларини ёзадиган қурилмани ишга туширади. Сўнгра бу асбоблар яна ишга туширилади. Бу эса, культиваторга токларнинг теварак атрофидаги тупроқни ҳам юмшатиш имконини беради. Илгари ток атрофидаги тупроқ қўл кучи билан юмшатилар эди.

Ҳозир Самарқанд областидаги ихтисослаштирилган узумчилик совхозларининг ҳаммаси ана шундай культиваторлар билан таъминланган.

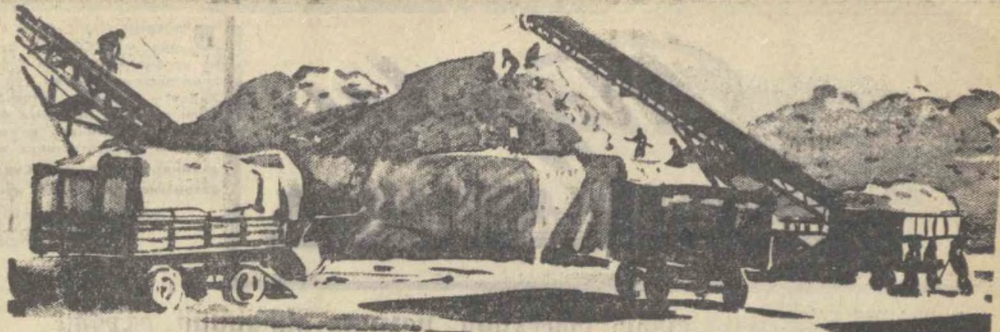

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Чилонзорда қад кўтарган кўркам бино пештоқига «Булка-кондитер комбинати» деб ёзилган. Ундан нон, батон, булка, тешик кулча, ҳар хил бублик, кондитер маҳсулотлари, кўйингки 150 хил ноз-неъматлар ортган машиналар изма-из чиқиб турибди.

... Директорнинг столидаги телефон жиринглади.

— Алло, — трубкани қулоғига тутади қорачадан келган Адҳам Рустамов, — Ким бу?

— Комбинатнинг савдо точкаларидаги «элчиси», — кулди қўнғироқ қилувчи.

— Э, яхшимисиз? Нима янгиликлар? Харидорларнинг талаби қандай?

— Бир неча магазинни айланиб чиқдим. Савдо точкаларидаги «харидорларнинг талаб ва истаклар дафтари»ни қарадим. Сотувчилар билан суҳбатлашдим. Ҳозир харидорлар тешик кулча, лимонли булка ва тортни яхши олишаётган экан. Кечқурун дўконларга ана шу маҳсулотлардан кўпроқ чиқарсак...

Орадан икки-уч соат ўтди. Комбинатда бу дастурхон зийнатларини тайёрлаш учун оператив равишда кўпроқ куч жалб қилинди. Кечқурун нон магазинлари прилавкаларида тешик кулча, лимонли булка ва торт сероб қилинди.

Ҳайрон бўлманг, газетхон. Юқоридаги фикрлар Тошкент Булка-кондитер комбинати директори Адҳам Рустамовнинг ўйлари. Тажрибали мутахассис ва жонкуяр раҳбар корхонанинг 1970 йилдаги келажагини ана шундай тасаввур қилади. У йилларга бориб Чилонзорда қуриш планлаштирилган Тошкент булка-кондитер комбинати комплекси қад кўтаради. Ҳозир Тошкентнинг етти нуқтасида жойлашган комбинат ишлаб чиқариши бир ерга йиғилади. Ишни бошқариш осонлашади. Маҳсулот сифати янада яхшиланади. Савдо точкаларида комбинатнинг вакиллари меҳнаткашларнинг эҳтиёжларини ҳисобга оладилар, бу ҳақда корхонага хабар қилиб турадилар. Планлаштиришнинг пухта ташкил қилинганлиги, корхона ҳуқуқларининг кенгайтирилганлиги, ишлаб чиқариш тўла механизациялаштирилиши, ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларининг амалга оширилиши натижасида кейинги беш йилликда меҳнат унумдорлиги ҳозиргига қараганда 65-70 процент ошади. Бир сўмлик маҳсулот 84-85 тийинга тушади. Ҳар бир ишчи ўрта ҳисобда 90 сўмдан кўпроқ маош олади.

Ҳа, бу ҳали директорнинг ўйлари. Аммо, ўртоқ Рустамовнинг ўй-режалари реал асосга эга. Корхонадагиларнинг шу кунлардаги муваффақиятлари буни исботлаб турибди.

— Комбинатимизнинг 1200 кишилик коллективи, — дейди Адҳам Рустамов, — маҳсулот тайёрлаш ўн бир ойлик планини 104 процент бажарди. Ҳар куни меҳнаткашларга пландаги 90 ўрнига 95 тоннадан маҳсулот етказиб беряпмиз. Бу ўринда янгилик, изланиш, рационализаторлик ҳаракати оммавий тус олганини таъкидлаш керак. Шу йилнинг ўзида тушган 40 та рационализаторлик таклифидан 30 таси амалга оширилди. Бу таклифларнинг йиллик фойдаси 100 минг сўмни ташкил қилади.

1965 йилда рационализаторлар А. Рустамов, В. Стрижикозин ва М. Семеновлар томонидан унли кондитер маҳсулотлари тайёрлашнинг поток линияси ишлаб чиқилганлиги ажойиб воқеа бўлди. Илгари печенье 4- ишлаб чиқариш участкасида эски конструкцияли «ХПК» ва «УДПГ» маркали уч печда пиширилларди. Бу печларнинг иккитаси авторлар томонидан ишлаб чиқилган янги туннелли печь билан алмаштирилди. Ҳамма усқуналар технологик процесс бўйича жойлаштирилди. Суткасига 20 тонна маҳсулот тайёрлаш қувватига эга бўлган поток линияни ишга тушириш билан ун ва хамирни ташиш, хом маҳсулотни печга солиш каби ишларда қўл меҳнатига барҳам берилди. 170 ишчи бажараётган ишни ҳозир 130 киши адо этяпти. Меҳнат шароити яхшиланди, маҳсулот тайёрлаш учун кетаётган ёқилғининг 50 процентини иқтисод қилина бошлади. Меҳнат унумдорлиги 3 марта ошди. Таклифнинг жорий этилиши корхонага ойига 14 минг сўмдан фойда келтирмоқда.

Юқоридаги каби ишларнинг амалга оширилиши натижасида маҳсулот таннархи арзонлашиб, комбинатнинг рентабеллиги ортиб боряпти. Тайёрланаётган нон турлари ва кондитер маҳсулотлари сифати планлаштирилгандек 95 эмас 97,5 баллга етмоқда.

— КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми, — гапида давом этади А. Рустамов, — саноат ишлаб чиқаришини қайта қуришга оид кўпгина масалаларни одилона ҳал қилди. Гапнинг очиғини айтганда, илгари директорнинг қўли «қисқа» эди. Гоҳо ниши корхонада баъзи ишларни ўзгартириш катта фойда келтиришни кўриб турарди-ю, қилолмасди.

Оддий мисол. Биз ойлик планларни муваффақиятли бажариб келаётган бўлсак ҳам, иш процессини янада муваффақиятли ташкил этиш учун 30 ишчи кучи етишмас эди. Шу ишчи кучи мавжуд бўлганда ишлаб чиқаришдаги муваффақиятларимиз янада катта бўларди. Афсуски, бу имкониятлар йўқ эди ўшанда. Бизда 1966 йилдан бошлаб сентябрь Пленуми қарори кучга киради. Энди комбинатимизга иш ҳақи фонди берилади. Ундан фойдаланиш ўз ихтиёримизда. Комбинатимизнинг маъмурий аппаратида 68 штат бор. Бу штатларнинг баъзиларига белгиланган маош ўша ходимларнинг бажараётган ишига номувофиқ. Комбинатимиз лабораториясида инженер-технолог деган штат бор. Маоши 105 сўм. Қиладиган иши кам. Маҳсулот реализацияси билан шуғулланадиган бўлим бошлиғи штатида эса иш кўп-у, маош кам. Тайёр маҳсулотни реализация қилиш, ташкилотлар билан алоқа боғлаш шу кишининг зиммасида.

Энди корхона фондидан фойдаланиш кўлами ҳам кенгаяди.

КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорининг комбинатимиз ишининг ривожида қўл келиши, унинг катта ижобий кўмаги бўлиши ҳақида кўп гапириш мумкин. Комбинат коллективи КПСС XXIII съезди шарафига 1965 йил учун олган социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажарди. Яна қўшимча 478 тонна маҳсулот тайёрлаш, 70 тонна ун, 800 тонна ёқилғи, 140 минг киловатт-соат электр энергияси иқтисод қилишга сўз беришди. Ҳозир бир сўмлик маҳсулот тайёрлаш учун 87,5 тийин сарфланаётир.

С. МУҲИДДИНОВ,
Тошкент булка-кондитер комбинати.

СОВЕТЛАР МАМЛАКАТИДА

● МОСКВА—ПАРИЖ

МОСКВА, 30 ноябрда Москва вақти билан соат 12 дан 35 минут ўтганда «Молния-1» Совет алоқа йўлдоши орқали Москвадан Парижга рангли телевизион эшиттиришнинг янги тажриба сеанси бошланди. СССР алоқа министри Н. Д. Псурцев француз телетомошабинларига қарата нутқ сўзлади.

● «СУТ ДАРЁСИ»

ДУШАНБА. Ишга тушириш комиссияси Тожикистонда энг йирик Душанба сут комбинатини фойдаланиш учун қабул қилди. Комбинат бир сменада бутун бир «сут дарёси»ни 110 тоннагача сутни қайта ишлаб чиқара олади. Янги корхона дастлабки маҳсулот берди.

Комбинат техникавий жиҳозлари жиҳатидан шу соҳадаги бошқа корхоналардан ажралиб туради. Бу ерда 38 та энг янги конвейер монтаж қилинди, маҳсулот сифатини оширувчи прогрессив технология жорий этилди. Ойна блоклардан кенг фойдаланилди, махсус установкалар цехларда зарур температурани сақлаб туради.

Комбинат ҳозирча маҳсулотларнинг қарийб ўттиз хилини ишлаб чиқармоқда.

● ҲАМКОРЛИК

АШХОБОД. Яқинда республика шимолидаги пахтачилик районларидан бирининг маркази — Тахта посёлкасида Туркманистон ССР Фанлар академияси ботаника институтининг сайёр илмий конференцияси бўлиб ўтди. Сессияда ишлаб чиқариш бошқармасининг мутахассислари, колхозларнинг раислари, «оқ олтин»дан мўл ҳосил олиш усталари иштирок этдилар.

Микроўғитлардан фойдаланиш ва совет пахтасининг истиқболли навларига доир масалалар конференция қатнашчиларининг диққат марказида бўлди.

Планлаштиришда планли ривожланиш қонунидан ва социализмнинг бошқа иқтисодий қонунларидан самарали фойдаланиш халқ хўжалигининг ҳамма звеноларида планларнинг илмий-техника ва иқтисодий жиҳатдан асосланганлиги анча юксак даражада бўлишини, планлаштиришнинг иқтисодий воситаларини кенг қўлланишни талаб қилади. Социалистик мамлакатларда ривожланиб бораётган планлаштириш фани ижтимоий меҳнатни планли суратда тақсимлаш ва ундан тежаб-тергаб фойдаланиш принциплари ва методларини ҳамда ундан ижтимоий эҳтиёжни мумкин қадар тўлароқ қондириш манфаатларини кўзлаб фойдаланиш натижаларини ўз ичига олади.

Янги вазифалар ҳал қилинаётганлигига мувофиқ, эндиликда социалистик планлаштириш ҳам янада ривож топади. Марказий планлаш органларида миллий даромад балансларини меҳнат, материал ва молия ресурслари, аҳоли даромадлари ва харажатлари балансларн ишлаб чиқилаётганлиги айниқса муҳим аҳамият касб этмоқда. План унинг ҳамма бўғинларида, корхоналардан тортиб, ресурслардан ва эҳтиёж ҳисоб-китобидан фойдаланишнинг прогрессив нормаларига асосланиши керак. План ешилмаларининг хусусан, капитал маблағлар, янги техникани ривожлантириш ва жорий қилиш, ишлаб чиқаришни жойлаштириш ва ихтисослаштириш соҳасидаги нисбий иқтисодий самараларига баҳо бериш методларини практикада кенг қўлланиш кўзда тутилади.

Экономикани планли суратда ривожлантиришнинг муваффақиятлари планларнинг илмий жиҳатдан асосланганлигини оширишга боғлиқ бўлиб қолмасдан, балки марказлаштирилган раҳбарликни иқтисодий воситалар системаси ва моддий стимуллар билан моҳирона уйғунлаштиришга ҳам боғлиқдир. Ваҳолонки, амалда планлар кўпинча товар-пул муносабатларига қарама-қарши қўйилди ва план топшириқлари моддий жиҳатдан рағбатлантириш билан етарли равишда мустаҳкамлаб олиб борилмади, бу эса планларни бажаришда жуда кўп қийинчиликлар туғдирди. План билан узвий суратда боғлиқ бўлган хўжалик ҳисоби корхоналар доираси билан чеклаб қўйилди, шу билан бирга, корхонада ҳам тўла равишда амалга оширилди, деб бўлмайди. План билан бозор муносабатлари, моддий стимуллар ва хўжалик ҳисоби ўртасидаги муайян узилиш планли ривожланиш қонунидан уни социализмнинг бошқа иқтисодий қонунлари билан етарли даражада тўла боғлаб фойдаланилмаганлигининг натижаси бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишнинг давлат стабиль планини уни ошириб бажариш билан боғлиқ бўлган иқтисодий стимуллар ва колхоз ҳамда совхозларда кенгайтирилган такрор ишлаб чиқаришнинг шарт-шароитларини вужудга келтириш (нархи-наво, рентабеллик, меҳнатга ҳақ тўлаш) билан узвий равишда уйғунлаштириш чораларини белгилаб берди. КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорлари битта давлат планини, саноатда энг муҳим иқтисодий воситаларни (фойда, нарх-наво, мукофот, кредитни) қўлланишни корхона ҳамда уларнинг бирлашмаларининг тўла хўжалик ҳисобини кенг авж олдириши билан уйғунлаштиришни таъмин этади.

«Планлаштириш, ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш ва моддий жиҳатдан рағбатлантиришнинг бутун системаси, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг қарорида, **— ижтимоий ишлаб чиқаришнинг ва унинг самара келтиришини оширишнинг юксак суръатлар билан олиб борилишини таъминлашга қаратилиши керак. Корхона коллективларининг юксак даражадаги план топшириқларини ишлаб чиқишдан, ишлаб чиқариш фондларидан, ишчи кучидан, моддий ва молия ресурсларидан фойдаланишни яхшилашдан, техникани такомиллаштиришдан, меҳнатни ташкил этиш, ишлаб чиқаришнинг рентабеллигини оширишдан манфаатдорлигини вужудга келтириш ана шу мақсадларга эришишнинг энг муҳим шартидир».**

Планли, пропорционал ривожланиш қонунидан социализм иқтисодий қонунларининг бутун системаси билан бирга қўшиб тўлароқ фойдаланиш — планлаштириш ва хўжаликка раҳбарлик қилишда демократик централизмнинг ленинча принципини изчиллик билан ўтказишга тўғридан-тўғри ва бевосита боғлиқдир. Бу вазифа марказлаштирилган планли раҳбарликни корхоналарнинг хўжалик мустақиллигини кенгайтириш билан уйғунлаштириш орқали ҳал қилинади.

Раҳбарликни тармоқ принципи бўйича умумиттифоқ ва иттифоқ-республика министрликлари тузиш орқали ташкил этиш социалистик экономикага марказлаштирилган раҳбарликни кучайтириш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Айни бир вақтда корхоналар фаолиятини ортиқча чеклашга барҳам берилади ва юқоридан тасдиқланадиган кўрсаткичларнинг сони камайтирилади. Корхоналарнинг ишлаб чиқариш фаолиятига баҳо бериш учун бир томондан, саноат маҳсулотларининг энг муҳим турларини натура бараварида реализация қилиш ва ишлаб чиқаришнинг ҳажми асос қилиб олинса, иккинчи томондан, фойданинг ишлаб чиқариш фондларига муносабати (бошқа кўрсаткичлар бўйича давлат плани бажарилган вақтда) сифатида рентабеллик кўрсаткичлари асос қилиб олинади. Шу билан бирга, ишлаб чиқаришни, техника тараққиётини, капитал маблағлар, нарх-наво, меҳнатга ҳақ тўлаш ва молияни ривожлантиришнинг асосий йўналишларини планлаштириш бундан буён ҳам марказлаштирилган раҳбарликнинг энг муҳим вазифаси бўлиб қолаверади.

Мамлакатимизда планлаштириш ва хўжаликка раҳбарлик қилишнинг коммунистик қурилиш вазифаларига мувофиқ, такомиллаштирилган системаси соҳасида амалга оширилаётган жуда катта тадбирлар планнинг совет экономикасидаги кучини гоят даражада юқори кўтаради, социализмнинг имкониятлари ҳамда афзалликларидан мамлакатнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш ва халқ моддий фаровонлигини жадал суратда ўстириш манфаатларини кўзлаб, тўлароқ фойдаланишга имкон беради.

А. КУРСКИЙ,
иқтисод фанлари доктори.

АХЛОҚ, ОДОБ ТЕМАСИДА

ҚАЙНОНА ҲАМ ОНА

Тошкентнинг Октябрь районидаги Маннон Уйғур кўчасида яшовчи Муборак хола Шарофиддиновалар оиласини ҳамма ҳавас билан тилга олади. Олтмиш саккиз баҳорни кўрган Муборакхоланинг беш келини, ўн беш невараси бор. Унинг ўғиллари ҳам, келинлари ҳам ўқимишли, маданиятли ёшлар. Улар олий маълумот олиб, турли касбларни эгаллашган. Муборак холанинг катта келини Муътабар врач. Наима—химия институтининг аспиранти. Муҳаббат — педиатр. Бу аёллар Муборак холага келин бўлиб тушганда, дастлаб «ўқишимиз қолиб кетмасмикин», деб хавотирланишган эди. Кейинчалик хадиклари ўринсиз эканлигини билиб, қувонишди. Муборак хола келинларини ўқишдан қолдириш уёқда турсин, аксинча, улар ўқишини давом эттиришлари учун қайғурди. Келинларим ўз севган касбларида бемалол ишласин, деб уларнинг болалари боғча ёшига етгунча ўзи қаради, ўзи ювиб-таради.

Наимахон қайнонаси ҳақида марок билан гапиради:

— Кимки, қайнона ҳеч вақт она бўлолмайди, деса янглишади. Қайнонасини ўз онам деб билган, унинг доно маслаҳатларига қулоқ солган келинлар биз сингари бахтиёр бўлади, қайнонасининг иззат-ҳурматига сазовор бўлади. Ҳурмат қилсанг-ҳурмат кўрасан, деб кишилар бежиз айтмаган. Биз қайнонамизни ўз онамиздай яхши кўрамиз. У киши жуда меҳр-муҳаббатли, ширин сўз аёл. Қайнонамиз болаларимизни ардоқлаб, уларни қалб қўри билан боқиб ўстиряпти.

Муборак хола келинларини, тотув, озода яшашга ўргатади. Эр-хотин бир-бирига оқибатли, кўмакдош бўлишлари зарурлигини уқтиради.

— Ҳамиша камтар, вазмин бўлинглар, кибр-ҳавога учманглар,—дейди Муборак хола.—Сира бир-бирингизга озор берманглар, ҳамжиҳат яшанглар. Шундай қилсангиз турмушингиз ширин бўлади.

Шу кўчада истиқомат қилувчи Зубайда опа Эргашеванинг оиласидан ҳам ибрат олса арзийди. Зубайда опанинг икки келини бор. Катта келини Саодат моҳир педагог, тўрт боланинг онаси. Кичик келини Озода дорихонада ишлайди. Саодат билан Озода қайноналарини оналаридай ҳурмат қилишади.

— Умр йўлдошимиз ва азиз дўстимизнинг онаси — албатта бизнинг ҳам онамиз, — дейди Саодат.

Зубайда опа катта ҳаёт йўлини босиб ўтган. У бой турмуш тажрибаларини келинлари билан баҳам кўради. Невараларини жондилдан севади, лекин уларни талтайтириб ҳам юбормайди.

Бундай аҳил оилалардаги гўзал фазилатли кишилардан ҳар қанча ўрнак олса арзийди.

Лекин... Баъзан ёш келинларнинг қайноналаридан ёки қайноналарнинг келинларидан нолиб, шикоят қилиб юрганларини эшитиб қоласан, киши.

Муҳаббат — савдо аълочиси. У Тошкентдаги озиқ-овқат магазинларининг бирида сотувчи бўлиб ишлайди. Эри Анвар эса заводда инженер. Уларнинг икки фарзанди бор. Лекин у келин бўлиб тушганидан сал ўтмай кекса, беозор, қўлидан келганча, оғирини енгил қилишга уринадиган қайнонасидан ўз рўзғорини бошқа қилиб олди. «Онангиз билан чиқишолмайман, бугун сутга пул беринг, эртасига қатиққа пул ташлаб кетинг, деб жонимга тегадилар. Ўзларининг пенсия пулларини ишлатсалар бўлмайдими»—деди у эрига. Шу кундан бошлаб ўғил ҳам касалманд онанинг ҳолидан хабар олмай, уни ёлғиз қолдириб, кўчиб кетишди...

Шу кўчада истиқомат қилувчи Хадича хола Эргашеванинг оиласида эса аксинча, келинлар оёқ учида. Хадича хола тўрт келинга қайнона. Унинг ўн тўрт набираси бор. Лекин етмиш бир ёшга кирган бу кампир қарилигининг таянчи, ҳаётининг қувончи бўлган на тўрт ўғлини ва на набираларини ҳурмат қилсин, на уларга меҳр-муҳаббатини бағишласин. Унинг қўпол муомаласидан, ножўя хатти-ҳаракатларидан, аянчли қилмишларидан, оқни қора, қорани оқ қилиб кўрсатишидан, оила ҳаётини бўлмағур икир-чикир гаплар билан заҳарлашидан безор бўлиб, уч келин чиқиб кетди ва ниҳоят тўртинчиси ҳам икки боласини олиб қочиб қутулди. Онанинг бундай бемаъни қилиқларидан ўғиллар ҳам дарғазаб, лекин, нима қилсинларки, она-онада!

Албатта бундай кўнгилсиз воқеалар кам учрайди. Бундай одамларни жамоатчилик қаттиқ қоралайди, уларга таъна ва ғазаб ўтини ёғдиради. Ҳар бир инсон боласи, турмуш қурар экан, ўз ота-онаси қатори, қайнона-қайнотасини ҳам ҳурматлаши ва қадрлаши лозим. Ёшлар бу олижаноб хислатдан маҳрум бўлмаслиги зарур. Ҳар бир қайнона ва қайнота ҳам ўз куёви ёки келинларини ўз фарзандларидай кўриб, уларни қадрлаганларидагина ўзининг ҳам қадр-қиммати, ҳурмати ошади. Шундагина оилада инсон қадри юксалади.

М. ТУРСУНХЎЖАЕВА.

М. А. ШОЛОХОВ ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ БЕРДИ

СССР Министрлар Советининг чет мамлакатлар билан маданий алоқалар қилувчи давлат комитетида бугун тўпланган совет ва чет эл журналистлари М. А. Шолоховга Нобел мукофоти берилганлиги муносабати билан уни қизгин муборакбод қилдилар. Журналистлар унга сиҳат-саломатлик, янги ижодий муваффақиятлар ва узоқ умр тиладилар.

Кетма-кет саволлар берилиб турди: совет адабиётининг ривожланиш йўллари тўғрисида қандай фикрдасиз? Адабий жанр сифатида романга муносабатингиз қандай? Чет эл ёзувчиларидан сиз кимларни яхши кўрасиз? Социалистик реализм тўғрисида нималар айтишингиз мумкин?

Ҳозирги замон совет адабиёти, деди у, халқ турмушининг турли жиҳатларини ёритиб тўғри йўлдан бормоқда. Шолохов Улуғ Ватан уруши тўғрисида ёзилган китобларни, жумладан Константин Симоновнинг «Тириклар ва ўликлар» ва «Солдат бўлиб туғилмайдилар» деган асарларини алоҳида қайд қилиб ўтди.

Мен, деди М. А. Шолохов «Улар ватан учун жанг қилдилар» деган китобимни келаси йилнинг биринчи ярмида ёзиб бўламан, шу китобда мен мамлакатимиз ҳаётининг ана шу даври тўғрисида ҳам ўз фикримни айтишга уринаман. Сўнгра ёзувчи ўз асарларидан бирини муҳаббат мавзуига бағишлаш орзусида эканлигини айтди.

Ёзувчи адабиётдаги новаторлик ва модернизм масалаларига тўхталиб, мен «оқилона новаторлик ва эҳтиёткорона модернизм» тарафдориман, деб яна бир марта уқтириб ўтди. Шолохов, турли мамлакат ёзувчиларининг «думалоқ стол» атрофида учрашувини ўтказиш идеяси шу вақтгача тўла амалга оширилмаётир, деган фикрни айтиб ўтди. Турли сиёсий маслаклардаги, турли бадиий методларга мансуб адиблар, деди Шолохов, бирбирлари билан тез-тез учрашиб туришлари керак, чунки бутун дунё каби адабиёт ҳам бўлинмас бир нарсадир. Шолохов Совет Иттифоқида ижод эркинлиги йўқ деб гапираётган чет эл танқидчиларига жавобан бундай деди: «бизнинг мамлакатимизда ҳеч кимнинг ўзи хоҳлаган темада ёзиши тақиқлаб қўйилгани йўқ. Аммо бутун масала шундаки, қандай ёзиш керак. Энг муҳими—ҳалол ва виждонан ёзиш лозим».

Журналистлар ёзувчи турмушининг турли жиҳатларига қизиқдилар. Шолохов айтдики, мен кунни эрталаб соат тўртдан бошлайман. Тўртта болам бор, невараларим кўп. Ов қилиш ва балиқ тутиш ҳали ҳам менинг энг яхши кўрган машғулотим. Шаҳарда эмас, балки станицада яшашни афзал кўраман, чунки станицада ишлаш осонроқ ва керакли адабий материал ҳамиша рўпарамда.

— Ижтимоий фаолият, янги кишилар билан учрашиш, уларнинг турмуши билан танишиш мени санъаткор сифатида бойитади, деди Михаил Александрович.

Ёзувчи ўз китобларининг турли мамлакатлардаги мухлисларига яхши истаклар билдирди. У Швецияга ва Финляндияга бормоқчи бўлганлигини айтди, Монголия Халқ Республикасига бориш ниятида эканлигини билдирди. «Ҳамма жойга боргим келади. Айниқса, шу ёшга етганимда кўп жойни кўргим келади»,—деди Шолохов.

Ёзувчи ўзига Нобел мукофоти берилганлиги тўғрисидаги хабардан қандай таъсирланганлигини гапириб, бу мукофот билан фахрланаман, деди. М. А. Шолохов журналистлардан мамлакатимизда ва чет элларда мени Нобел мукофоти билан муборакбод қилган газетхонлар ва китобхонларнинг ҳаммасига қизгин ташаккуримни айтишингизни илтимос қиламан, деди.

С. ЛУБО, Б. ЛУКЬЯНОВ.
ТАСС мухбирлари
Москва, 30 ноябрь.

Рассом блокнотидан

Рассом Н. Корнилов Қорақалпоғистон АССРнинг пахтакор хўжаликларида бўлиб, «оқ олтин» яратувчилар ҳаётидан бир неча расмлар чизди. Қуйида рассомнинг асарларидан баъзилари ёритилади.

Юқоридан пастга: Автоном республиканинг Хўжайли районни пахтакорлари бу йил ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштирдилар. Район территориясидаги тайёрлов пунктлари пландан ташқари кўп миқдорда «оқ олтин» қабул қилиб олдилар. Хўжайли пахта заводи ҳузуридаги тайёрлов пунктида ҳам қўшимча равишда топширилган ҳосил ҳисобига бунтлар янада юксак кўтарилди. Ўртадаги расмда эса Калинин номли колхознинг пешқадам бригада бошлиғи Айпи Масенов тасвирланган. У бригадаси ишидан мамнун. Бундан икки йил муқаддам қолоқ бригадага ўтиб ишлай бошлаган уста пахтакор ўз бригадаси иши билан ҳақли равишда фахрлана олади. Бригада аъзолари мана икки йилдирки, она-Ватан олдидаги бурчларини шараф билан адо этиб келмоқдалар.

Рассом блокнотига пахта тераётган пайтда туширилган бу аёл эса Ленин номли колхознинг донгдор теримчиси Обод Тагишевадир. У колхоздагина эмас, бутун районда ҳам шуҳрат қозонган теримчи. Йиғим-терим қизгин давом этаётган кунларда бу чевар теримчи кунига хирмонга 300 килограммга етказиб «оқ олтин» тўкди. Мавсумни ҳам катта ғалаба билан якунлади — жами 20 тонна пахта териб берди. Унинг кўксини «Ҳурмат Белгиси» ордени безаб турибди.

ДОНОЛАР БИСОТИДАН

Кимки, улуғроқ анга хизмат керак,
Кимки, кичикроқ анга шафқат керак.
НАВОИЙ.

Ўғилни отага ўхшатар жаҳон,
Бу иш ошкора ва ёки пинҳон.
Агар ерга урса ота номини,
Кеч ундей ўғилдан, дема номини.
ФИРДАВСИЙ.

Тутгил қариларнинг қалтироқ қўлин,
Қаригач билурсан қарилик йўлин.

* * *

Ёшлик, телбаликни чиқар бошингдан,
Онанг хизматида бўлғил ёшингдан.
Носир ХИСРОВ.

Кексаларни этсанг азизу ҳурмат,
Сени ҳам кексайгач этишар иззат.
Фаридиддин АТТОР,

Булут йиғламаса чаман кулмайди,
Бола йиғламаса она билмайди.
Жалолиддин РУМИЙ.

У дамки бошимда отам бор эди,
Бошим узра тожим, жиғам бор эди.
САЪДИЙ.

Насиҳат тинглагил, жоно тутурлар жону дилдан дўст
Ақлли, бахтли ёшлар ҳурмат айлаб кекса донони.
Ҳофиз ШЕРОЗИЙ.

Онангдан бош товлама, ошмасин дарди,
Шараф тожи эрур оёғин гарди.
Абдураҳмон ЖОМИЙ.

Йўқ ҳунари ёлғуз эса юз киши,
Қайда киши сонида ёлғуз киши.
НАВОИЙ.

Пароканда лашкар жангга ярамас,
Юзта аҳил аскар—юз мингтига бас.
ФИРДАВСИЙ.

Аҳил бўлса олов ичра ҳам инсон,
Аҳил кишиларга олов ҳам осон.

* * *

Қўлни қўлга бериб, бўлмасак ҳамдам,
Шодлик оёғидан тепки емас ғам.
Умар ХАЙЁМ.

Икки юрак қўшилган замон —
Тоғларни ҳам этади талқон.
Низомий ГАНЖАВИЙ.

Ким агар дўстлар билан якдил бўлур,
Барча мақсуди анинг ҳосил бўлур.
Фаридиддин АТТОР.

Ўзгалар ғамини чекмаса одам,
Анга нолойиқдир инсон деган ном.

* * *

Бирлашса чумоли иттифоқ бўлиб,
Арслон терисин олажак шилиб.
САЪДИЙ.

Иттифоқ кучидан бўлмағил ғофил,
Бирлашиб тиш тошни синдирар чил-чил.
Абдуқодир БЕДИЛ.

Текстни Ш. Шомуҳамедов тайёрлаган.

Турли мамлакатларда

ДЎСТЛИК ЙЎЛИ. Дўст Афғонистонда СССРнинг техника ёрдамида узунлиги 700 километрга яқин бўлган Кушка — Ҳирот — Кондаҳор автомобиль йўли қурилди. Янги йўл Афғонистон экономикаси ва маданиятини юксалтиришда катта аҳамиятга эга бўлади. Суратда: автомагистрал очилган кунда.

ТАСС махсус мухбири В. Соболев фотоси.

□ □

ИОРДАНИЯ ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

УММОН, 30 ноябрь. (ТАСС). Иордания Жанубий Родезияга иқтисодий байкот эълон қилди. Бу қарор ҳукуматнинг кечаги мажлисида қабул қилинди. Қарорда таъкидлаб ўтилганидек, Иордания Хавфсизлик Кенгашининг қарорига амал қилиб, ана шу қадамни қўйди.

МАЛИ-ТУНИС: ДЎСТЛИК ТЎҒРИСИДА ШАРТНОМА

БАМАКО, 30 ноябрь. (ТАСС). Тунис Республикасининг президенти Ҳабиб Бурғиба билан Мали Республикасининг президенти Модиба Кейта бу ерда иккала мамлакат ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани имзоладилар. Тунис президентининг Мали Республикасига қилган визити якунлари тўғрисида Мали — Тунис қўшма ахборотида кўрсатиб ўтиладики, бу шартномадан кўзда тутилган мақсад — «Мали билан Тунис ўртасидаги мавжуд алоқаларни мустаҳкамлаш»дир.

«ПОРТУГАЛИЯ» ГВИНЕЯСИДА ЖАНГЛАР

ДАКАР, 30 ноябрь. (ТАСС). Португалия Гвинеяси ва Яшил Бурун ороллари мустақиллиги Африка партиясининг бу ерда эълон қилинган ахборотида бундай дейилади: Португалия Гвинеясининг ғарби-шимолида бўлиб ўтган жанглар вақтида қўзғолончилар португалларнинг юзга яқин солдатини ўлдирдилар ва ярадор қилдилар ҳамда Сан-Доминго районида бир неча истеҳкомни вайрон қилдилар.

БУЮК БРИТАНИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

ЛОНДОН, 30 ноябрь. (ТАСС). Бугун бу ерда Буюк Британия Коммунистик партиясининг XXIX миллий съезди ўз ишини тамомлади. Съезднинг якунловчи мажлисида маҳаллий партия ташкилотлари таклиф этган тузатишлар ва қўшимчалар ҳисобга олиниб, съезд сиёсий резолюциясининг узил-кесил лойиҳаси қабул қилинди. Резолюцияда партиянинг фаолияти маъқулланади ҳамда лейбористлар ҳукуматининг сиёсий йўлини ўзгартириш ва инглиз жамиятини демократик асосда қайта қуриш учун олиб бориладиган кураш вазифалари, мамлакатдаги барча сўл кучларни бирлаштириш программаси белгилаб берилади. Резолюцияда халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлиги масалаларига катта эътибор берилди.

Съезд инглиз меҳнаткашларининг аҳволини яхшилаш учун кураш масалаларига бағишланган «социал тадбирлар системасининг келажаги тўғрисида» деган резолюцияни ҳам қабул қилди.

Съезд делегатлари мамлакат аҳолисининг кенг табақаларига қаратилган мурожаатни маъқулладилар. Мурожаатда сўл кучлар фронтини тузиш кераклиги айтилади.

Съезд 42 кишидан иборат ижроия комитетни ва партиянинг бошқа ишчи органларини сайлади.

КОНГО ФОЖИАСИ

Конгода давлат тўнтариши қилинганлиги тўғрисида 25 ноябрь эрталаб Леопольдвилдан хабар келди. Давлат тўнтариши натижасида президент Касавубу ва Бош министр Кимба давлат раҳбарлигидан четлаштирилган. Конго армиясининг бош қўмондони генерал Мобуту ўзини давлат бошлиғи, деб эълон қилди, полковник Муламба эса бош министр қилиб тайинланди. Қуролли кучлар қўмондонлигининг Леопольдвиль радиоси орқали эълон қилинган ахборотида Конгодаги ички аҳвол «мамлакатнинг манфаатларига тўғри келмай қолганлиги сабабли» қуролли кучлар қўмондонлиги давлат тўнтариши қилди, дейилади. Шундан сўнг ўтказилган матбуот конференциясида Мобуту, мен беш йил давомида давлат бошлиғи бўлиб қоламан ва Конго парламентидан конституцияга ўзгартишлар киритиш «илтимос қилинади» деди.

Жафокаш Конго фожиасида навбатдаги воқеа мана шу тарзда ўйналди. Хўш, бу — ҳокимият учун курашда Конгодаги турли сиёсий гуруҳларнинг бир-бири билан навбатдаги тўқнашувими? Маълум даражада шундай бўлганлиги эҳтимолдан ҳоли эмас. Бироқ, тўнтаришдан олдин бўлиб ўтган воқеалар бу ҳодисанинг бошқа, анча мураккаб ва чуқур сабаблари ҳам борлигини кўрсатиб турибди. Ўз обрўйини кеткизиб қўйган Моиз Чомбе Конгонинг Бош министри лавозимидан истеъфо беришга мажбур бўлиб, бу лавозимга Эварист Кимба тайинланганидан кейин Конгода ички сиёсий аҳвол нормаллашаётгандек бўлиб кўринган эди. Мамлакатда тубли ўзгаришлар бўлишини ва биринчи навбатда сиёсий кучларни чинакам миллий бирлик негизида бирлаштиришни талаб қилиб келган кишиларнинг овози қаттиқроқ ва эркинроқ янграйдиган бўлиб қолган эди. Чомбе режими ўтказиб келган сиёсат қаттиқ қоралана бошлаган эди. Леопольдвиль радиосининг яқин кунлардаги эшиттиришларидан бирида Чомбе «Конго халқига хиёнат қилган қабиҳ хоин» деб айтилган эди. Кимба ҳукумати пойтахти Браззавилдаги Конго Республикаси билан, яъни империализмга қарши изчил сиёсат ўтказиб келаётган мамлакатнинг ҳукумати билан муносабатларни нормаллаштириш чораларини кўрмоқда эди. Ҳаттоки Кимба ҳукумати озодлик ҳаракатининг қатнашчиларидан ўч олаётган ёлланган оқ бандитлар тўғрисидаги масалани ҳам гарчи жуда эҳтиётлик билан бўлсада, ҳар ҳолда кўтариб чиққан эди.

Мана шуларнинг ҳаммасини жуда нуфузли империалистик доираларнинг, шу жумладан Конгодаги кобальт ва олтин конларининг, уран ва олмос запасларининг яккаю-ягона хўжайини бўлиб олган, бинобарин бутун Конго экономикасининг ҳам хўжайини бўлиб қолган «Юнион миньер» концернининг ёқтирмаслиги турган гап эди, албатта. Бу доиралар Кимба ҳукумати ўтказа бошлаган хатто, чала-чулпа чораларни ҳам ўзларининг Конгодаги позицияларига хавф туғдириши мумкин, деб ҳисобладилар. Яқиндагина Кимба ҳукуматига қарши фитна ташкил қилишга уриниб кўрилган эди. Бу фитнани уюштиришда Чомбенинг энг яқин ёр-дўстлари ва бельгиялик бир неча офицер қатнашди.

Шу нарса диққатга сазовордирки, мазкур фитна тўғрисидаги ва шу фитна фош қилинганлиги ҳақидаги хабарлар Леопольдвиль радиоси орқали эшиттирилганидан кейин Конго армиясининг қўмондонлиги махсус баёнот эълон қилди. Бу баёнотда, ҳеч қандай фитна бўлган эмас, деб даъво қилинди. Бироқ, мана шундай «изоҳ» берилганлигига қарамай, Конго пойтахтида катта халқ намойишлари бўлиб ўтди. Намойишларнинг қатнашчилари Конгонинг ишларига ажнабийларнинг аралашувини тўхтатишни талаб қилдилар ва Бельгия элчихонасининг биноси олдида Бельгиянинг байроғини ёндириб ташладилар.

Бу ҳодиса Конгода «алоҳида манфаатлари» бўлган империалистик давлатларнинг хавотирлигини тағин ҳам кўпроқ кучайтириб юборди.

Леопольдвилдаги давлат тўнтаришига мазкур давлатлар қандай қараганлиги ҳақида олинган дастлабки хабарлар бу воқеалардан улар мамнун бўлганликларини кўрсатиб турибди. Брюсселда бу тўнтаришга қай назардан қаралганлиги тўғрисида Франс-пресс агентлигининг берган хабари айниқса диққатга сазовордир. «Генерал Мобуту сиёсат саҳнасига чиққанлигини, — дейилади шу хабарда, — Бельгияда табрикламоқдалар», бу воқеадан «айниқса Бельгиянинг савдо-саноат доиралари мамнун бўлмоқдалар». Диққатга тағин ҳам сазовор бўлган яна бир нарсани айтиб ўтиш керак: Леопольдвилда тўнтариш бўлишидан Брюсселдагилар хабардор экан. Шунинг учун ҳам Брюсселдаги сиёсий ва савдо-саноат доираларига жуда яқин бўлган ҳафталик «Спесьял» журнали тўнтариш бўлган куни Мобутунинг катта портретини ўзининг муқовасида босиб чиқарди.

Воқеалар бундан буён қай тарзда ривожланишини олдиндан айтиш қийин. Фақат шу нарса равшанки, империалистик давлатлар ва қудратли «Юнион миньер» ўзларининг ғаразли мақсадларини кўзлаб Конго халқининг ички ишларига аралашишдан бундан буён ҳам воз кечмоқчи эмаслар. Бироқ, яна шу нарса ҳам равшанки, охирги сўзни империалистлар ва уларнинг малайлари эмас, балки Конго халқининг ўзи айтади ва ахир бир кун у ўз мамлакатининг фожиасига чек қўяди.

Н. ТУРКАТЕНКО.
ТАСС обзорчиси.

ЎЗ ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР

КОЛУМБИЯ

БОГОТА. Колумбия молия контроли бошқармасининг иш ташлаган хизматчилари билан бирдамлик кампанияси шу даражада кенгайиб кетдики, унинг мамлакатдаги 26 шаҳарга ёйилиш хавфи туғилди.

Бу ҳол маъмуриятни 2,5 минг хизматчининг иш ҳақини ошириш тўғрисидаги талабини қондиришга розилик беришга мажбур қилди. Шунингдек ҳукуматнинг забастовка қатнашчиларини оммавий суратда ишдан бўшатиш тўғрисидаги буйруғи бекор қилинди.

Касаба союзларнинг раҳбарлари бирдамлик кампанияси натижаларидан қониққанликларини билдирдилар.

АНГЛИЯ

ЛОНДОН. Жанубий Уэльс despite кончилари иш ҳақининг оширилишини талаб қилиб чиқдилар. Жанубий Уэльс кончиларининг Кардиффда бўлиб ўтган конференцияси делегатлари 63 минг шахтёр номидан ана шу талабни илгари сурдилар.

ФРАНЦИЯ

ПАРИЖ. Франциянинг «Эр Франс» давлат авиация компаниясининг бир неча кундан бери иш ташлаётган учувчи ва техник ходимлари ишга тушишга қарор қилдилар. Бироқ иш ташловчилар агар бизнинг иш ҳақининг оширилиши тўғрисидаги талабимиз қондирилмаса, яна ишни тўхтатиб қўямиз, дейишди.

ПАНАМА

ПАНАМА. Бу ерда иш ҳақининг оширилишини ва демократик озодлик ҳуқуқларига риоя қилинишини талаб қилаётган меҳнаткашларнинг намойишлари давом этмоқда. Бу намойишлар умумий забастовка эълон қилиниши билан бошланди.

Репрессия кучлари ўт очувчи қуроллар, кўздан ёш оқизувчи газлар қўлланганлиги ва забастовка ҳамда намойишларнинг юзлаб қатнашчиларини қамоққа олганлигига қарамай, меҳнаткашларнинг қаршилигини бостира олмади.

(ТАСС).

КАМБОДЖАГА ҚАРШИ ИҒВОГАРЛИК

ХАНОЙ, 30 ноябрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Кхмер пресс агентлигининг эшиттиришига таяниб хабар беради: Америка ва Сайгон қўшинларининг бўлинмаси 25 ноябрда Кампот вилоятида Камбоджанинг чегара постига ҳужум қилди. Кхмерлик чегарачиларнинг зарбасига учраган агрессорлар чекинишга мажбур бўлдилар.

Кхмер пресс агентлиги Қўшма Штатлар ва Жанубий Вьетнам самолётлари 12 ноябрдан 16 ноябргача бўлган вақт ичида Камбоджанинг ҳаво чегарасига 8 марта бостириб кирганлигини ҳам хабар қилади. Ноябрь ойида Таиланд самолётлари ҳам Камбоджанинг ҳаво чегарасини бир неча марта бузди.

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА

КОТОНУ, 1 декабрь. (ТАСС). Ленинград «Зенит» командасининг футболчилари Лагосда Нигерия терма командасидан мағлубиятга учраганидан кейин (1:3) бу ерда Дагомея Республикаси армия командасини 3:0 ҳисоби билан ютдилар.

ДАГОМЕЯДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

КОТОНУ, 2 декабрь. (ТАСС). Котону радиоси кеча Дагомея муваққат ҳукуматининг составини эълон қилди. Муваққат ҳукумат составида тўрт комиссар бор. Радио давлат бошлиғи вазифасини бажарувчи Тайру Конгакунинг Дагомея пойтахти Порто-Новода комендантлик соатини сақлаб қолиш тўғрисидаги фармойишини ҳам эшиттирди.

Конгаку кеча Дагомеянинг уч сиёсий арбобини — Мага, Апити, Ахомадегбеларни, шунингдек оқсоқоллар делегациясини қабул қилиб, Дагомеянинг сиёсий истиқболи масаласи юзасидан маслаҳатлашди.

Кеча кечқурун Дагомея демократик партияси раҳбар комитетининг мажлиси бошланди. Комитет Конгаку томонидан ҳукумат составига тақдим этилган номзодларни муҳокама қилиб, тасдиқлайди, деб ўйлайдилар.

Полиция бир неча кишини қамоққа олди. Қамоққа олинганлар орасида касаба союзларининг собиқ арбобларидан Бодеа ва Доссо-Иоволар ҳам бор.

ЦИРК

«ЁШЛИК» Тошкентда

Куни кеча пойтахтимизга ҳали бир ёшга ҳам тўлмаган Москванинг «Ёшлик» цирк группаси келди. «Ёшлик» 45 кишидан иборат. Группанинг энг ёш артисти Э. Левицкая 17 ёшга тўлганича йўқ, лекин ўз санъати билан юксак дидли томошабинларни мамнун қила олди.

Беш кишилик масхарабозлар группасига В. Егорин раҳбарлик қилмоқда. Масхарабозлар репертуарида ёшлар ўзи ижод қилган янги программа намойиш қилинади. Таниқли цирк устаси Ван-Ю-Ли раҳбарлигидаги масхарабозларнинг ранг-баранг ва қизиқарли ўйинлари цирк мухлисларини хурсанд қилмоқда.

Бу ёш ижодий коллективнинг деярли ҳамма аъзоси шу йилнинг ўзидаёқ Москва давлат цирк билим юртини тугаллаб, цирк майдонига чиқди. Булар санъат камарини белларига маҳкам боғлаб, ўз маҳоратларини намойиш қила бошладилар. Ёш санъат усталарининг томошалари муваффақиятли ўтмоқда.

«Ёшлик» санъатининг гуллашида унга муваффақиятлар тилаймиз.

Р. АКРОМОВ.

Суратда: цирк артистларининг чиқиши.

А. Палехов фотолари.

ҒОЛИБ—Б. СПАССКИЙ

Шахмат оламида

Москва Давлат университетида тез-тез шахмат кечалари уюштирилиб турилади. Жаҳон чемпиони Тигран Петросян яқинда студентлар меҳмони бўлиб, уларни қизиқтирган кўпгина саволларга жавоб қайтарди. Учрашув жаҳон чемпионлигига даъвогарлар Таль — Спасский матчи олдидан ўтказилган эди.

— Спасский ғалаба қилишга жуда ҳам муштоқ, — деган эди Петросян. — Лекин Таль ҳам яна чемпион бўлиш орзусида албатта. Тайёргарлик жиҳатидан Спасский устун. Таль ҳам қўлини қовуштириб ўтиргани йўқ. Аммо унинг тренер-секундаити СССРда хизмат кўрсатган тренер А. Кобленц шогирдига баъзан ортиқча баҳо бериб юборади... Шахматни севишга келганда Талга тараф топилмаса керак. Мен у Ларсен билан матч ўйнаганда Югославия матбуотида босилган бир ҳисоботни ўқиб қолдим. Бир куни кечаси соат учда мухбирлардан бири Талга қўнғироқ қилиб, бўлиб ўтган ўйин тафсилотини сўрабди. Таль ўрнидан ирғиб туриб илтимосни бажо келтирибди ва кечиктирилган позицияни айрим изоҳлар билан айтиб берибди.

— Сизга уларнинг қайси бири билан учрашиш маъқул, деган саволга Петросян: бу менинг ҳоҳишимга боғлиқ эмас. Буни хаёлимга ҳам келтирмасликка тиришаман. Уларнинг қайси бири ютиб чиқса, ўшаниси билан ўйнаш иштиёқидаман, — деди. Бу гаплар энг бообрў шахматчининг бундан бир ой илгариги, тахминий мулоҳазалари бўлиб, кўп жиҳатдан тасдиқланди.

Маълумки, матчнинг саккиз партиясидан сўнг ҳисоб баравар — 4:4 эди. Қатнашчиларнинг иккаласи ҳам ҳушёрликни бой бермай, қулай пайт келишини пойлашди, психологик жиҳатдан бир-бирига таъсир кўрсатишга уринишди. Замонамизнинг икки ёш ажойиб гроссмейстерлари М. Таль билан Б. Спасскийнинг яккама-якка олишувида ниҳоят, кескин бурилиш ясалди. Улоқ 9, 10, 11-партияларда кетма-кет ғалаба қозонган Спасскийда кетди. Руставели театрининг саҳнасида бир ойча намойиш қилинган, шахмат спектаклининг пардаси туширилди. Спасскийнинг ғалабаси қонунийдир. Бунда матчнинг учинчи партияси катта роль ўйнади: салгина устунликка эга бўлган Спасский пашшадан фил ясади. Бу Талга анчагина таъсир қилганлиги кейинги партияларда сезилиб турди. Унинг жаҳон шахматчиларини қойил қолдирган ажойиб тенги йўқ комбинациялари бу гал жуда кам бўлди. Рақибининг нозик жойларини пайқаб олган Спасский нуқул дона алмаштиришнинг пайига тушиб, унинг «нафасини бўғди», жонига тегди. Despite Тални ўт-олов дейишади, баъзан уни «ўлжа»га эпчил сакровчи йўлбарсга ўхшатишади. Оловни ўчириш мумкин, «сеҳрланган» йўлбарс эса, хавфли эмас. Жисмоний жиҳатдан жуда бақувват, дебют проблемаларини қулай ҳал қилишга эришган, рақибидан уч ойлик кичкина, лекин шахматни ундан икки йил олдин, яъни беш ёшида ўйнай бошлаган Борис Спасский ғолиб чиқди. Таль ўзи учун қулай давом этган тўққизинчи партияни ютқазмаганда, эҳтимол матч натижаси бошқача бўларди. Аммо айни ҳал қилувчи пайтда собиқ жаҳон чемпионининг асаблари бўшашиб кетди. Кейинги, ўнинчи ўйинда ғазабга келган Таль аламини оламан деб яна ўзига-ўзи қилди: энди икки очко камайиб кетди. Спасский ўн биринчи ўйинни дуранг қилса бас эди. Бунда Таль яна мағлубиятга учраб, рақибини биринчи бўлиб ғалаба билан табриклади.

М. МУҲИДДИНОВ,
СССР спорт мастери.

ЙЎЛНИНГ УЧДАН БИР ҚИСМИ ЎТИЛДИ

СПОРТ

Ўзбек шашкачилари учун еттинчи, саккизинчи ва тўққизинчи турлар айтарлик даражада муваффақият келтирмади. Спорт мастери С. Давидов Л. Слабодский билан ўйнаган партиясида ютуққа ишончсиз ҳолда ўйнаб, унга қарши қўйилган йўлни сезмасдан ютқазиб қўйди. Саккизинчи турда С. Давидов халқаро мастер М. Корхов (Одесса) билан ўйнаб нотўғри йўл танлади ва ютқазди. Лекин тўққизинчи турда С. Давидов ғалабани қўлга киритишга муваффақ бўлди. Унинг рақиби И. Косминский (Киев) ўзининг ракибига ўнг қанот билан боғлашга йўл қўйиб берди. Сўнгра киевлик ўйинчи аниқ ҳимоя топмагач, мағлубиятга учради.

Тўққизинчи тур тошкентликлар учун ғалаба келтирди.

Энди ғолиблар группасининг аҳволига бир назар ташласак бўлади. Ҳозир турнир жадвалида ригалик А. Андрейко тўққиз имкониятдан 7,5 очкони қўлга киритиб, лидерлик қилмоқда. Москвалик М. Галькин эса 6 очко, Л. Слабодский, С. Маншин, В. Агофонов, В. Каплан ва Б. Шкиткинлар эса 5,5 очкодан тўпладилар. Москвалик Шкиткин эса 8 имкониятдан 5,5 очкони қўлга киритди.

Б. ВАСИЛЬЕВ.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

3 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика, 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 8.25 — Концерт.

9.15 — «Совет Ўзбекистони», 9.23 — «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Қўшиқлар, 10.10 — Куйлар (рус.), 11.10 — «Партия ва халқ бирлиги» (суҳбат), 11.25 — Концерт, 12.15 — Чолғу куйлари, 12.50 — Профилактика ва саломатлик (рус.), 13.00 — Чорвадорлар учун, 13.40 — Арманистон эстрада оркестри, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — Цимбаллар жаранги, 17.00 — СССР халқларининг қўшиқ ва рақс куйлари, 18.10 — Концерт, 18.30 — Концерт, 19.20 — Социалистик мамлакатлар куйлари, 20.00 — КПСС XXIII съезди шарафига. Зарбдор вахта (рус.), 20.10 — Концерт (рус.), 20.45 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети, 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 22.00 — Халқаро темада, 22.10 — «Дилбарим» сюитаси, 22.40 — Шоир Мухторхон ҳақида, 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

3 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Пионерлик ишлари** (мактаб ўқувчилари учун), 18.50 — КПСС XXIII съездини муносиб кутиб олайлик. **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун,** 19.05 — **Раис** номли бадиий фильмнинг 2-серияси.

20.15 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.20 — **Телевизион янгиликлар,** 20.35 — Қизиқ учрашувлар. **Сенинг хоббинг,** 21.25 — **Маргарита Володина билан учрашув,** 22.15 — **Бель Канто** (Италия операси тарихидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Ҳаёт йўлини танловчи ўсмирга,** 18.35 — **Тошкент янгиликлари,** 18.45 — **Ленинград рассомлари виставкасида,** 19.05 — **Занжир реакция** (бадиий фильм), 20.35 — **Дўстлик ва меҳнат байрами** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 20.55 — **Тошкент янгиликлари,** 21.10 — **Асрлар оша** (телефильм), 21.30 — **Сўзсиз қўшиқлар.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XII да **Хоразм қўшиғи,** 4/XII да премьера **Коппелия.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XII да **Сарвқомат дилбарим,** 4/XII да **Қотил.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/XII да **Нодира,** 4/XII да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

Утда тобланганлар — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12 ва 2 да), «МИР» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Балли, ҳамшира! — «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз 12, 2 ва 3 яримда).

Дайди (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 яримда), «МОСКВА» (кундуз 12 ва 3 да), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз 5 ва кеч 8 да), «ИСКРА» (3-залда кундуз 5-10 минут ва кеч 8 яримда).

САНЪАТ САРОЙИДА
ҳар куни
БУ ТЕЛБА ДУНЁ
номли рангли, кенг форматли, стереофоник овозли бадиий фильм.
кўрсатилади.

Билетлар 5-7 кун олдин эрталаб соат 11 дан кеч 6 яримгача сотилади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
3, 4 декабрда
ҲИНДИСТОН
МАНИПУР РАҚС ТРУППАСИНИНГ
концертлари

Труппа раҳбари — Сингхайит.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида кундуз 12 дан сотилади.

«ЎЗБЕКИСТОН МАТБУОТИ»
ва
«ПЕЧАТЬ УЗБЕКИСТАНА»
ЖУРНАЛЛАРИ ОБУНАЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

1966 йил 1 январдан бошлаб ҳар бир журналнинг ҳажми ва чиқиши оширилганлиги сабабли, обуна баҳоси қуйидагича бўлади:

бир йилга — 2 сўм 40 тийин, ярим йилга — 1 сўм 20 тийин, айрим сони — 20 тийин.

1966 йилга эски баҳода обуна бўлган ўртоқлар қўшимча ҳақни 1965 йил 20 декабргача тўлашлари зарур.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
СИРТҚИ ФАКУЛЬТЕТНИНГ 1-КУРСИГА:

агрохимия ва тупроқшунослик, агрономия, мева-сабзавотчилик ва узумчилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, ипакчилик, қишлоқ хўжалик корхоналарида ишлаб чиқариш экономикаси ва ташкил қилиш, бухгалтерия учёти, ўрмоншунослик ихтисослари юзасидан

студентлар
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўрта маълумотли, халқ хўжалиги тармоқларида, ташкилот ва корхоналарда ишлаб турган ҳамма ёшдаги кишилар қабул қилинади.

Ишларининг характери танлаган ихтисосларига тўғри келган кишилар биринчи галда қабул қилиниш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Сиртқи факультетга кирувчилар институт ректори номига ариза ёзиб, танлаган ихтисосларини кўрсатадилар ва қуйидаги ҳужжатларни қўшиб берадилар: муфассал таржимаи ҳол, ўрта ўқув юртини тамомлаганлик ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, 3х4 сантиметр ҳажмида 3 та фотокарточка, иш жойидан характеристика-тавсия, меҳнат дафтарчасидан (муассаса ёки корхона раҳбари тасдиқлаган) кўчирма, 286-форма медицина справкаси.

Кириш имтиҳонлари қуйидаги фанлардан топширилади: физикадан — оғзаки (қишлоқ хўжалик корхоналарида ишлаб чиқариш экономикаси ва ташкил қилиш, бухгалтерия учёти ихтисослари бўйича кирувчилар бу фандан имтиҳон топширмайди), химиядан — оғзаки (ўрмоншунослик ихтисоси бўйича кирувчилар бу фандан имтиҳон топширмайди), математикадан — ёзма ва оғзаки (ўрмоншунослик, қишлоқ хўжалик корхоналарида ишлаб чиқариш экономикаси ва ташкил қилиш, бухгалтерия учёти ихтисослари бўйича кирувчилар учун), ўзбек тили ва адабиётидан — ёзма (ўзбек группаларига кирувчилар учун), рус тили ва адабиётидан — ёзма.

Ариза билан ҳужжатлар ва кириш имтиҳонлари қуйидаги жойларда қабул қилинади:

Тошкент шаҳрида — Киров кўчаси, 22-уй ва сиртқи факультетнинг ўқув консультация пунктларида:

Фарғона водийси бўйича — Андижон шаҳар, Совет кўчаси, 3-уйда;

Сурхондарё, Қашқадарё ва Бухоро областлари бўйича — Қарши пединститутида;

Хоразм области бўйича — Урганч пединститутида;

Қорақалпоғистон АССР бўйича — Нукус пединститутида.

Аризалар 31 декабргача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1966 йил 2 январдан 15 февралгача ўтказилади.

Ўқиш муддати — 5 йилу 4 ой.

ЎРТА ОСИЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЭКОНОМИКАСИ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

қишлоқ хўжалигини химиялаштиришнинг иқтисодий эффективлиги бўлимининг вакант раҳбари ва старший илмий ходими вазифасида ишлаш учун

КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурсда фан докторлари ва кандидатлари қатнаша оладилар.

Конкурс муддати — 17/XII гача.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Ленинград кўчаси, 28-уй.

Республика Транспорт бошқармаси ва автохўжаликларнинг коллективлари Алоқа, автомобиль транспорти ва тош йўллар ходимлари касаба союзи республика комитетининг раиси Ғ. Д. Жаҳонгировга отаси

Жаҳонгир ҲАСАНХОНОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Марксча-ленинча назарияни пропаганда қилиш ва халқаро ҳаёт — 31226. Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалиги — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ 282. ИНДЕКС 64543. Р. 02480